

KOMISJONI DIREKTIIV 2006/73/EÜ,

10. august 2006

millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 2, artikli 13 lõiget 10, artikli 18 lõiget 3, artikli 19 lõiget 10, artikli 21 lõiget 6, artikli 22 lõiget 3 ja artikli 24 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2004/39/EÜ on kehtestatud raamistik ühenduse finantsturgude regulatiivsele korrale, mis muu hulgas reguleerivad tegutsemistingimusi, mida investeerimisühingud peavad järgima investeerimistegevuse ja vajadusel kõrvalteenuste osutamisel ja investeerimistegevuse teostamisel, organisatsioonilisi nõudeid, mis on esitatud selliseid teenuseid osutavatele ja sellist tegevust teostavatele investeerimisühingutele ning reguleeritud turgudele, aruandlusnõudeid, mis on esitatud finantsinstrumentidega tehtavatele tehingutele, ning läbipaistvuse nõudeid, mis on esitatud reguleeritud turul kauplemisele lubatud aktsiatega toimuvatele tehingutele.
- (2) Professionaalseid investeerimistegevuseid ja vajadusel kõrvalteenuseid osutavatele ja investeerimistegevust teostavatele investeerimisühingutele ning reguleeritud turgudele esitatavaid organisatsioonilisi nõudeid reguleeriva korra rakendamise eeskirjad peaksid olema vastavuses direktiivi 2004/39/EÜ eesmärgiga. Need peaksid olema välja töötatud selliselt, et tagada reguleeritud turge või mitmepoolseid kauplemissüsteeme korraldavate investeerimisühingute ja üksuste hulgas kõrgetasemeline ühtsus, konkurents ja usaldusvärsus, ja neid peaks kohaldama ühtsel viisil.
- (3) Oluline on täpsustada selliseid teenuseid osutavate ja sellist tegevust teostavate investeerimisühingute jaoks konkreetsed organisatsioonilised nõuded ja menetlused. Eelkõige peaksid ranged menetlused olema ette nähtud seoses selliste küsimustega nagu täitmiskontroll, riskijuhtimine, kaebuste menetlemine, isiklikud tehingud, välisteenusepakkuja kasutamine ning huvide konfliktide kindlakstegemine, haldamine ja avalikustamine.

- (4) Investeerimisühingutele esitatavad organisatsioonilised nõuded ja neile tegevusloa andmise tingimused peaksid olema esitatud eeskirjade kogumina, mis tagab direktiivi 2004/39/EÜ asjakohaste sätete ühtse kohaldamise. See on vajalik, et tagada investeerimisühingutele võrdne ja võrdsel tingimustel juurdepääs kõigile ühenduse turgudele ning kaotada tegevusloa andmise menetlusega seonduvad takistused piiriüleselt tegevuselt investeerimistegevuse valdkonnas.
- (5) Investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisel ning investeerimistegevuse teostamisel järgitavaid tegutsemistingimusi reguleeriva korra rakenduseeskirjad peaksid peegeldama kõnealuse korra aluseks olevat eesmärki. See tähendab, et need peaksid olema välja töötatud ühtsel viisil kohaldatava investorite kõrge kaitstuse taseme tagamiseks, mille jaoks tuleks kehtestada investeerimisühingu ja tema kliendi vahelist suhet reguleerivad selged normid ja eeskirjad. Teiselt poolt peaks seoses investorite kaitsega, eelkõige aga investoritele teabe andmise ja neilt teabe küsimisega arvesse võtma ka seda, kas asjaomase kliendi või potentsiaalse kliendi näol on tegemist kutselise või mittekutselise kliendiga.
- (6) Direktiivi vorm on vajalik selleks, et võimaldada rakendussätete kohandamist vastavalt iga liikmesriigi konkreetsele turu ja õigussüsteemi eripärale.
- (7) Direktiivi 2004/39/EÜ erinevate sätete ühtseks kohaldamiseks on vaja kehtestada investeerimisühingute organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimuste ühtlustatud kogum. Sellest tulenevalt ei tohiks liikmesriigid ja pädevad asutused käesolevas direktiivis täpsustatud eeskirjade riigi õigusesse ülevõtmisel ja kohaldamisel lisada täiendavaid siduvaid eeskirju, välja arvatud juhul, kui see on käesoleva direktiiviga selgesõnaliselt lubatud.
- (8) Samas peaks liikmesriikidel erakorralistel asjaoludel olema võimalik kehtestada investeerimisühingutele lisaks rakenduseeskirjades sätestatutele täiendavaid nõudeid. Selline sekkumine peaks aga olema rangelt proportsionaalne ja piirduma juhtudega, mille puhul investorite kaitse või turu terviklikkusega seotud eririske, sealhulgas finantssüsteemi stabiilsusega seotud riskid, ei ole ühenduse õigusaktides piisavalt käsitletud.
- (9) Mis tahes täiendavad nõuded, mille liikmesriigid käesoleva direktiiviga kooskõlas säilitavad või kehtestavad, ei tohi

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2006/31/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 60).

direktiivi 2004/39/EÜ artiklitest 31 ja 32 tulenevaid investeerimisühingute õigusi piirata ega muul moel mõjutada.

- (10) Mis tahes täiendavatel nõuetel, mille liikmesriigid käesoleva direktiivi kohaldamise alustamise kuupäeval konkreetsete riskide maandamiseks säilitavad, peaks olema asjaomase riigi turu struktuuri jaoks, sealhulgas ühingute ja tarbijate käitumise jaoks sellel turul, eriliselt olulised. Kõnealuste eririskide hindamise peaks läbi viima direktiiviga 2004/39/EÜ ja selle üksikasjalikumate rakenduseeskirjadega kehtestatud regulatiivse korra raames. Mis tahes otsuse täiendavate nõuete säilitamiseks peaks tegema, võttes nõuetekohaselt arvesse nimetatud direktiivi eesmärgi, milleks on takistuste kõrvaldamine piiriüleste investeerimisteoste osutamisel investeerimisühingutele tegevusloa andmise ja nende tegevusele esitatavate nõuete ühtlustamise kaudu.

- (11) Investeerimisühingud erinevad suuresti oma suuruse, struktuuri ja äritegevuse iseloomu poolest. Regulatiivse korra peaks selle mitmekesisusega kohandama ja kehtestama samal ajal teatavad põhilised regulatiivsed nõuded, mis on asjakohased kõigi ühingute puhul. Reguleeritud üksused peaksid suutma täita oma kõrgetasemelisi kohustusi ning töötama välja ja võtma vastu meetmed, mis sobivad konkreetselt nende äritegevuse iseloomu ja asjaoludega kõige paremini.

- (12) Samas võib regulatiivne kord, millega investeerimisühingute jaoks kaasneb liiga palju ebaselgust, tõhusust vähendada. Pädevatelt asutustelt oodatakse, et nad annaksid käesoleva direktiivi sätete kohta välja tõlgendamissuunised, mille eesmärk on eelkõige selle selgitamine, kuidas käesoleva direktiivi nõudeid konkreetset liiki ühingute ja asjaolude puhul praktiliselt kohaldada. Sellistes mittesiduvates suunistes võiks muu hulgas selgitada, kuidas käesoleva direktiivi ja direktiivi 2004/39/EÜ sätteid kohaldada turu arengu korral. Käesoleva direktiivi ja direktiivi 2004/39/EÜ ühtseks kohaldamiseks võib komisjon anda välja suunised tõlgendavate teatiste näol või muul viisil. Lisaks sellele võib pädevate asutuste poolseks käesoleva direktiivi ja direktiivi 2004/39/EÜ ühtseks kohaldamiseks suunised välja anda ka Euroopa väärtipaberituru reguleerijate komitee.

- (13) Direktiivi 2004/39/EÜ kohaselt kehtestatud organisatsioonilised nõuded ei piira selliste süsteemide kohaldamist, mis on kehtestatud riigi õigusaktidega investeerimisühingutes töötavate isikute registreerimiseks.

- (14) Käesoleva direktiivi nende sätete kohaldamisel, millega nõutakse investeerimisühingult asjakohase riskijuhtimise poliitika kehtestamist, rakendamist ja jätkuvat kohaldamist, peaksid ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskid hõlmama riske, mis on seotud välisteenusepakkujaga kasutamise otsustava tähtsusega või oluliste tööülesannete või investeerimisteoste või -tegevuse puhul. Kõnealused riskid peaksid hõlmama riske, mis on seotud ühingu

ja teenuse osutaja vahelise suhtega, ja võimalikke riske, mis esinevad juhtudel, kui mitmete investeerimisühingute või muude reguleeritud üksuste välisteenusepakkujaga kasutamise korras tehtav tegevus on koondunud piiratud arvu teenuse osutajate kätte.

- (15) Asjaolu, et riskijuhtimise ja täitmiskontrolli ülesandeid täidab sama isik, ei kahjusta tingimata nende ülesannete sõltumatut täitmist. Tingimused, mille kohaselt täitmiskontrolli ülesandeid täitvad isikud ei tohiks tegeleda ülesannetega, mille suhtes nad järelevalvet teevad, ja mille kohaselt ei tohi olla tõenäoline, et selliste isikute töötasu määramise meetod võiks ohustada nende objektiivsust, ei puugi väikeste investeerimisühingute puhul olla proportsionaalsed. Samas oleksid need suuremate ühingute puhul ebaproportsionaalsed üksnes erakorralistel asjaoludel.

- (16) Direktiivi 2004/39/EÜ mitme sätte kohaselt nõutakse, et investeerimisühingud peavad koguma ja säilitama teavet oma klientide ja neile osutatud teenuste kohta. Kui kõnealused nõuded hõlmavad isikuandmete kogumist ja töötlemist, peaksid ühingu tagama, et seda tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾.

- (17) Kui isiku eelnevate juhiste kohaselt tehakse tema nimel järjestikuseid isiklike tehinguid, ei peaks isiklike tehingutega seonduvaid käesolevas direktiivis sätestatud kohustusi kohaldama iga järjestikuse tehingu suhtes eraldi, kui kõnealused juhised jäävad jõusse ja neid ei muudeta. Ka ei tohiks kõnealuseid kohustusi kohaldada selliste juhiste lõppemise või tühistamise suhtes, tingimusel et ühtegi finantsinstrumenti, mis on eelnevalt kõnealuste juhiste kohaselt omandatud, ei võõrandata lõppemise või tühistamisega samaaegselt. Kõnealuseid kohustusi peaks aga seoses isikliku tehinguga või sama isiku nimel tehtavate järjestikuste isiklike tehingute alustamisega kohaldama, kui selliseid juhiseid muudetakse või kui antakse uued juhised.

- (18) Pädevad asutused ei tohiks investeerimisteoste osutamise ja investeerimistegevuse jaoks tegevusloa andmisel kehtestada ühe või enama otsustava tähtsusega või olulise tööülesande või investeerimisteoste või -tegevuse puhul välisteenusepakkujaga kasutamisele üldist keeldu. Investeerimisühingutel peaks sellise tegevuse puhul välisteenusepakkujaga kasutamine olema lubatud, kui ühingu sõlmitud välisteenusepakkujaga kasutamise lepingud vastavad teatavatele tingimustele.

- (19) Käesoleva direktiivi nende sätete kohaldamisel, milles on kehtestatud otsustava tähtsusega või oluliste tööülesannete või investeerimisteoste või -tegevuse puhul välisteenusepakkujaga kasutamise tingimused, peaks sellist välisteenusepakkujaga kasutamist, millega kaasneb ülesannete sellises ulatuses delegeerimine, et ühing muutub riilifirmaks,

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud direktiiviga (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- käsitlenud nende tingimuste kahjustamisena, millele investeerimisühing peab tegevusloa saamiseks ja tegevusloa saamise tingimustele vastavusse jäämiseks direktiivi 2004/39/EÜ artikli 5 kohaselt vastama.
- (20) Investeermisteenuste või -tegevuse või otsustava tähtsusega või oluliste tööülesannete puhul võib välisteenusepakkuja kasutamine kujutada endast investeerimisühingule tegevusloa andmise tingimuste olulist muutust, millele on viidatud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 16 lõikes 2. Kui välisteenusepakkuja kasutamise lepingud sõlmitakse pärast investeerimisühingule direktiivi 2004/39/EÜ II jaotise I peatüki sätete kohaselt tegevusloa andmist, peaks pädevat asutust kõnealustest lepingutest teavitama, kui see on direktiivi 2004/39/EÜ artikli 16 lõike 2 kohaselt nõutav.
- (21) Investeerimisühingutelt nõutakse käesoleva direktiiviga, et nad peavad vastutavat pädevat asutust eelnevalt teavitama mittekutseliste klientide portfelliavalikusemises sõlmitud mis tahes välisteenusepakkuja kasutamise lepingust, mille nad soovivad sõlmida kolmandas riigis paikneva teenuse osutajaga, kui teatavad kindlaksmääratud tingimused ei ole täidetud. Pädevatelt asutustelt ei oodata aga, et nad selliseid lepinguid või nende tingimusi lubaksid või muul viisil heaks kiidaksid. Teavitamise eesmärk on pigem tagada, et pädeval asutusel oleks võimalik asjakohastel juhtudel sekkuda. Välisteenusepakkuja kasutamise lepingu tingimuste üle läbirääkimine ja selle tagamine, et need tingimused on vastavuses käesoleva direktiivi ja direktiivi 2004/39/EÜ kohaste ühingu kohustustega, on investeerimisühingu kohustus, millesse pädev asutus ametlikult ei sekku.
- (22) Regulaatiivse läbipaistvuse huvides ja investeerimisühingute jaoks piisava kindluse taseme tagamiseks on käesoleva direktiiviga igalt pädevalt asutuselt nõutud, et ta avaldaks teatise, milles ta kirjeldab oma poliitikat seoses kolmandates riikides paiknevate välisteenusepakkujate kasutamise ja portfelliavalikuse teenuste osutamisel mittekutselistele klientidele. Nimetatud teatise peavad olema esitatud näited juhtudest, mille korral pädev asutus tõenäoliselt ei esita sellisele välisteenusepakkuja kasutamisele vastuväiteid, koos selgitusega selle kohta, miks välisteenusepakkuja kasutamine sellistel juhtudel tõenäoliselt ei kahjusta ühingu võimet täita käesoleva direktiiviga välisteenusepakkuja kasutamisele esitatavaid üldisi tingimusi. Kõnealuse selgituse koostamisel peaks pädev asutus alati osutama põhjustele, miks välisteenusepakkuja kasutamine kõnealustel juhtudel ei takista tema asjakohast juurdepääsu kogu välisteenusepakkuja kasutamise korras osutatava teenusega seonduvale teabele, mis on asutuse jaoks vajalik tema regulaatiivsete ülesannete täitmiseks investeerimisühingu suhtes.
- (23) Kui investeerimisühing paigutab kliendi nimel hoitavaid vahendeid tunnustatavasse rahaturufondi, peaks aktsiaid või osakuid kõnealuses rahaturufondis hoitama vastavalt klientidele kuuluvate finantsinstrumentide hoidmise nõuetele.
- (24) Asjaolude hulka, mida tuleks käsitleda huvide konflikti põhjustavana, peaksid kuuluma juhud, mille korral esineb konflikt ühingu või ühinguga seotud teatavate isikute huvide ja ühingu kliendi ees olevate kohustuste vahel või erinevate huvide vahel, mis on ühingu kahel või enamal kliendil, kellest igaühe ees on ühingu kohustused. Huvide konflikti ei esine, kui ühing võib teenida tulu, aga sellega ei kaasne kliendi jaoks mingit võimalikku kahju, ega ka siis, kui üks klient, kelle ees ühingul on kohustused, võib teenida tulu või vältida kahju, kui sellega ei kaasne võimalikku kahju ka teise sellise kliendi jaoks.
- (25) Huvide konfliktid tuleks reguleerida vaid juhul, kui investeerimisühing osutab investeerimis- või kõrvalteenust. See, mis liiki kliendile (kas kutseline või mittekutseline klient või kõlblik vastaspool) teenust osutatakse, ei oma sellisel juhul tähtsust.
- (26) Täites direktiivi 2004/39/EÜ kohast kohustust koostada huvide konflikti vältimise poliitika, milles on määratletud asjaolud, mille puhul huvide konflikt esineb või võib tekkida, peaks investeerimisühing erilist tähelepanu pöörata sellisele tegevusele, nagu investeerimisanalüüs ja investeerimisenõustamine, oma vahenditega kauplemine, portfelliavalikusemine ja ettevõttevahandusala tegevus, sealhulgas väärtipaberite pakkumisel väärtipaberite emiteerimise tagamine või sellel müümine ning ühinemiste ja omandamise alane nõustamine. Elukõige on asjakohane pöörata erilist tähelepanu juhtudele, mil ühing või ühingu kontrollimisega otseselt või kaudselt seotud isik teostab mitut nimetatud tegevust.
- (27) Investeerimisühingud peaksid seadma eesmärgiks määrata kindlaks ja hallata oma erineva äritegevusega ja oma kontserni tegevusega seoses tekkivaid huvide konflikte põhjaliku huvide konflikti vältimise poliitika raames. Elukõige ei tohiks see, et investeerimisühing avalikustab oma huvide konfliktid, vabastada teda kohustusest säilitada ja jätkuvalt kohaldada direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõikes 3 nõutud tõhusat organisatsioonilist ja administratiivset korda. Kuigi teatavate huvide konfliktide avalikustamine on nõutav direktiivi 2004/39/EÜ artikli 18 lõike 2 kohaselt, ei ole liigne tuginemine avaldamisele, ilma piisavalt arvesse võtmata, kuidas konflikte asjakohaselt hallata, lubatud.
- (28) Investeerimisanalüüs peaks olema komisjoni 22. detsembri 2003. aasta direktiivi 2003/125/EÜ (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses investeerimissoovituste erapooletu esitamise ja huvide konflikti avalikustamisega) kohaselt soovitusena määratletud teabe üks alaliik, mida kohaldatakse direktiivis 2004/39/EÜ⁽¹⁾ määratletud finantsinstrumentide suhtes. Selliselt määratletud liiki soovitusete suhtes, mis ei kujuta

⁽¹⁾ ELT L 339, 24.12.2003, lk 73.

endast käesoleva direktiivi määratluse kohaseid investeerimisanalüüsi, kohaldatakse siiski direktiivi 2003/125/EÜ investeerimissoovituste erapooletut esitamist ja huvide konflikti avalikustamist käsitlevaid sätteid.

- (29) Meetmed ja kord, mille investeerimisühingud on vastu võtnud selleks, et hallata huvide konflikte, mis võivad tekkida seoses sellise materjali koostamise ja levitamise, mida esitatakse investeerimisanalüüsina, peaksid olema asjakohased, kaitsmaks finantsanalüütikute ja nende koostatud investeerimisanalüüsides objektiivsust ja sõltumatust. Kõnealused meetmed ja kord peaksid tagama finantsanalüütikute piisaval tasemel sõltumatuse selliste isikute huvidest, kelle kohustusi või ärihuvisid võib mõistlikult pidada konfliktis olevaks nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse.
- (30) Isikute hulka, kelle kohustusi või ärihuvisid võib mõistlikult pidada konfliktis olevaks nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse, peaksid kuuluma ettevõtterahandusega tegelev personal ning klientide või ühingu nimel müügi ja kauplemisega tegelevad isikud.
- (31) Erakorraliste asjaolude hulka, mille korral finantsanalüütikud ja muud investeerimisühinguga seotud isikud, kes tegelevad investeerimisanalüüsides koostamisega, võivad eelneva kirjaliku nõusoleku korral teha isiklike tehinguid instrumentidega, mille kohta analüüs on tehtud, peaksid kuuluma asjaolud, mille korral rahaliste raskustega seonduvate isiklike põhjuste tõttu on kõnealusel finantsanalüütikul või muul isikul kohustus positsioon likvideerida.
- (32) Väikseid kingitusi ja külalislahkust, mis jääb allapoole taset, mis on kehtestatud ühingu huvide konflikti vältimise poliitikas ja mida on nimetatud kõnealuse poliitika klientidele kättesaadavaks tehtud kokkuvõtlikus kirjelduses, ei tohiks käsitleda investeerimisanalüüsiga seonduvate sätete kohaldamisel stiimulitena.
- (33) Investeerimisanalüüsi klientidele või avalikkusele levitamise mõiste ei tohiks hõlmata levitamist üksnes investeerimisühingu kontserni kuuluvatele isikutele.
- (34) Kehtivate soovitusena peaks käsitlema selliseid investeerimisanalüüsides esitatud soovitusi, mida ei ole tühistatud ja mille kehtivusaeg ei ole lõppenud.
- (35) Kolmanda isiku koostatud investeerimisanalüüsides olulise muutmise suhtes peaks kohaldama samu nõudeid, kui investeerimisanalüüsides koostamise suhtes.
- (36) Finantsanalüütikud ei tohiks tegeleda peale investeerimisanalüüsides koostamise muu tegevusega, kui selline muu tegevus on vastuolus tegevusliku objektiivsuse säilitamisega. Tegevusliku objektiivsuse säilitamisega vastuolus olevateks peaks tavaliselt lugema järgmist tegevust: osalemine investeerimispanganduse tegevuses, nagu ettevõtterahandus

ja väärtpaberite emiteerimise tagamine, osalemine uute ettevõtete tutvustamises või finantsinstrumentide uute emissioonide reklaamimises, ega olla muul viisil seotud emitendi turundustegevusega.

- (37) Ilma et see piiraks investeerimisanalüüsides koostamise või levitamise seonduvate käesoleva direktiivi sätete kohaldamist, soovitatakse, et investeerimisanalüüsides koostajad, kes ei ole investeerimisühingud, peaksid kaaluma siseste tegevuspõhimõtete ja sisekorra vastuvõtmist, mille eesmärgiks on tagada, et ka nemad vastaksid käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtetele, mis käsitlevad kõnealuse analüüsi sõltumatuse ja objektiivsuse kaitset.
- (38) Käesoleva direktiiviga kehtestatud nõudeid, sealhulgas nõudeid, mis seonduvad isiklike tehingutega, investeerimisanalüüsi teadmistega kauplemisega ja investeerimisanalüüsi koostamise ja levitamise, kohaldatakse, ilma et see piiraks direktiivi 2004/39/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/6/EÜ (siseriingitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta) ⁽¹⁾ ning nende rakendusmeetmete muude nõuete kohaldamist.
- (39) Käesoleva direktiivi stiimuleid käsitlevate sätete kohaldamisel tuleks seda, kui investeerimisühing saab investeerimisnõustamise või üldiste soovitusetega seoses vahendustasu, juhul kui vahendustasu saamine ei mõjuta nõustamise või soovitusete objektiivsust, käsitleda kliendile osutatava investeerimisnõustamise kvaliteedi parandamiseks mõelduna.
- (40) Käesoleva direktiiviga on investeerimisühingutel lubatud anda ja saada teatavaid stiimuleid ainult eritingimuste alusel, tingimusel et need kliendile avaldatakse või antakse kliendile või tema nimel tegutsevale isikule.
- (41) Käesoleva direktiiviga nõutakse investeerimisühingutelt, kes osutavad uutele mittekutselistele klientidele muid investeerimiseenusi kui investeerimisnõustamist, et nad peavad sõlmima kliendiga kirjaliku põhilepingu, milles on sätestatud ühingu ja kliendi olulised õigused ja kohustused. Samas ei kehtestata käesoleva direktiiviga investeerimis- või kõrvalteenuste osutamise lepingute vormi, sisu ega täitmise seoses mingeid muid kohustusi.
- (42) Käesolevas direktiivis on kehtestatud nõuded reklaamteadetele, mis seonduvad üksnes direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikes 2 sätestatud kohustusega, mille kohaselt klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaamteated, peab olema õiglane, selge ja mitte eksitav.
- (43) Käesolevas direktiivis ei nõuta pädevatelt asutustelt reklaamteadete sisu ja vormi heakskiitmist. Samas aga ei keelata neil seda teha, tingimusel et selline eelnev heakskiitmine põhineb üksnes selle direktiivis 2004/39/EÜ sätestatud kohustuse täitmisel, mille kohaselt klientidele

⁽¹⁾ ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

esitav teave, sealhulgas reklaamteated, peab olema õiglane, selge ja mitte eksitav.

- (44) Kehtestama peaks asjakohased ja proportsionaalsed teabenõuded, mis võtavad arvesse seda, kas klient on kutseline või mittekutseline. Direktiivi 2004/39/EÜ üks eesmärke on tagada proportsionaalne tasakaal investorite kaitse ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate avalikustamismõnnete vahel. Selleks on asjakohane sätestada käesolevas direktiivis kutseliste klientide suhtes vähem ranged teabenõuded, kui neid mittekutseliste klientide suhtes kohaldatakse. Kutselistel klientidel peaks väheste eranditega olema võimalik määratleda, milline on nende jaoks teave, mis on neile vajalik põhjendatud otsuse tegemiseks, ning paluda investeerimisühingul see teave endale esitada. Kui kõnealused teabenõuded on mõistlikud ja proportsionaalsed, tuleks investeerimisühingutel esitada lisateave.
- (45) Investeerimisühingud peaksid esitama klientidele ja potentsiaalsetele klientidele piisava teabe finantsinstrumentide iseloomu ja nendes investeerimisega kaasnevate riskide kohta, et nende kliendid saaksid iga investeerimisotsuse teha asjakohase teabe alusel. Kõnealuse teabe üksikasjalikkuse tase võib varieeruda vastavalt sellele, kas tegemist on kutselise või mittekutselise kliendiga, ning pakutavate finantsinstrumentide iseloomule ja riskiprofilile, kuid see ei tohiks kunagi olla nii üldine, et mis tahes olulise tähtsusega elemendid sellest välja jääksid. On võimalik, et mõnede finantsinstrumendi liikide puhul piisab vaid instrumendi liiki käsitlevast teabest, sellal kui mõnede teiste puhul peab teave olema tootepõhine.
- (46) Tingimusi, millele teave, mille investeerimisühing klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitab, peab õiglane, selge ja mitte eksitav olemiseks vastama, peaks kohaldama mittekutselistele klientidele mõeldud teatiste suhtes asjakohasel ja proportsionaalsel viisil, võttes arvesse näiteks sidevahendeid ja seda, millist teavet kõnealuse teatisega kavatakse klientidele või potentsiaalsetele klientidele edastada. Eelkõige ei oleks asjakohane kohaldada selliseid tingimusi reklaamteadete suhtes, mis koosnevad üksnes ühest või enamast järgnevast elemendist: ühingu nimi, logo või muu ühinguga seotud kujutis, kontaktandmed ja viide ühingu osutatavatele investeerimisteenustele või tema teenus- või vahendustasudele.
- (47) Direktiivi 2004/39/EÜ ja käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks teavet lugema eksitavaks, kui see kaldub eksitama isikut või isikuid, kellele see on suunatud või kes on tõenäoliselt selle saajateks, olenemata sellest, kas teavet esitav isik loeb seda eksitavaks või tahab, et see oleks eksitav, või mitte.
- (48) Et määratleda, mida käsitleda teabe esitamisenä piisava ajavaruga enne käesolevas direktiivis sätestatud aega, peaks

investeerimisühing, pidades silmas olukorra kiireloomulisust ja aega, mis kliendil kulub konkreetse esitatud teabe läbimõtleamiseks ja sellele reageerimiseks, arvesse võtma vajadust jätta kliendile piisavalt aega teabe läbilugemiseks ja sellest arusaamiseks enne investeerimisotsuse tegemist. Klient vajab tõenäoliselt vähem aega lihtsa või standardse toote või teenuse (või sellist liiki toote või teenuse, mida ta on varem ostnud) kohta käiva teabe läbivaatamiseks, kui ta vajaks keerukama või talle tundmatu toote või teenuse korral.

- (49) Käesolev direktiiv ei kohusta investeerimisühinguid esitama kogu nõutud teavet investeerimisühingu, finantsinstrumentide, kulude ja nendega seotud tasude ning kliendi finantsinstrumentide või kliendi vahendite kaitse kohta otsekohe ja korraga, tingimusel et nad täidavad üldise kohustuse esitada asjakohane teave piisava ajavaruga enne käesolevas direktiivis sätestatud aega. Kui teave edastatakse kliendile piisava ajavaruga enne teenuse osutamist, ei kohusta käesolev direktiiv ühingu esitama seda kas eraldi, reklaamteate osana või kaasata see kliendiga sõlmitavasse lepingusse.
- (50) Kui investeerimisühingult nõutakse teabe esitamist kliendile enne teenuse osutamist, ei tohiks iga tehingut sama liiki finantsinstrumendiga käsitleda uue või erineva teenuse osutamisenä.
- (51) Kui portfelliavalitsemise teenust osutavalt investeerimisühingult nõutakse mittekutselistele klientidele või potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele teabe esitamist kliendi portfelli kuuluda võivate finantsinstrumendi liikide kohta ja selle kohta, mis liiki tehinguid selliste instrumentidega saab teha, peaks sellises teabes eraldi märkima, kas investeerimisühingule antakse volitused investeerida reguleeritud turul mittekaubeldavatesse finantsinstrumentidesse, tuletisinstrumentidesse, mittelikviidsetesse või kõrge volatiilsusega instrumentidesse või viia läbi väärtpaberite ettemüüki, ostmist laenatud vahendite arvelt, väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid või mis tahes tehinguid, millega kaasnevad tagatismaksed, tagatise deponeerimine või välisvaluutarisk.
- (52) Seda, kui investeerimisühing esitab kliendile koopia prospektist, mis on koostatud ja avaldatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivile 2003/71/EÜ (väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta),⁽¹⁾ ei tohiks käsitleda investeerimisühingu poolse teabe esitamisenä kliendile direktiivis 2004/39/EÜ käsitletud tegutsemistingimuste kohaselt, mis seonduvad kõnealuse teabe kvaliteedi ja sisuga, kui ühing ei ole kõnealuse direktiivi kohaselt prospektis esitatud teabe eest vastutav.

⁽¹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.

- (53) Teave, mille investeerimisühing peab esitama mittekutselisele kliendile kulude ja nendega seotud tasude kohta, hõlmab teavet maksmise korra või investeerimisteenuste osutamise lepingu ja pakutava finantsinstrumendiga seonduva mis tahes muu kokkuleppe täitmise korra kohta. Teave maksmise korra kohta esitatakse üldiselt juhul, kui finantsinstrumendi leping lõpetatakse sularahaarveldusega. Teave täitmise korra kohta esitatakse üldiselt juhul, kui lõpetamisel on finantsinstrumendi puhul nõutav aktsiate, võlakirjade, varrandi, kulla- või hõbedakangi või muu instrumendi või kauba üleandmine.
- (54) Nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiivi 85/611/EMÜ (avatud investeerimisfondide (UCITS) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta) ⁽¹⁾ kohaste avatud investeerimisfondidega seoses ei ole käesoleva direktiivi eesmärgiks reguleerida direktiivi 85/611/EMÜ artiklis 28 määratletud lihtsustatud prospekti sisu. Lihtsustatud prospektile ei tohiks käesoleva direktiivi rakendamise tulemusena lisada mingit teavet.
- (55) Lihtsustatud prospektis on eelkõige esitatud piisav teave avatud investeerimisfondi (UCITS) endaga seotud kulude ja nendega seonduvate tasude kohta. Samas peaksid avatud investeerimisfondide (UCITS) osakuid pakkuvad investeerimisühingud teavitama oma kliente kõigist muudest kulu-dest ja nendega seonduvatest tasudest, mis on seotud teenustega, mida nad osutavad seoses avatud investeerimisfondide (UCITS) osakutega.
- (56) Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikele 4 vastava sobivuse kontrollimise ja sama direktiivi artikli 19 lõikele 5 vastava asjakohasuse kontrollimise kohaldamiseks on vaja ette näha erinevad sätted. Kõnealused kontrollimised on nendega seonduvate investeerimisteenustega seoses erineva ulatusega ning neil on erinevad eesmärgid ja omadused.
- (57) Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 4 kohaldamisel võib tehing olla kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks ebasobiv investeerimisinstrumendiga kaasnevate riskide, tehingu liigi, korraldust iseloomustavate andmete või kauplemise sageduse tõttu. Rida tehinguid, millest eraldi vaadates on igauks sobiv, võivad olla ebasobivad, kui soovitusi antakse või kauplemisotsuseid tehakse sellise sagedusega, mis ei vasta kliendi parimatele huvidele. Portfellivalitsemise korral võib tehing samuti olla ebasobiv, kui selle tulemuseks oleks ebasobiv portfelli.
- (58) Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 4 kohaselt peab ühing hindama investeerimisteenuste ja finantsinstrumendide sobivust kliendi jaoks üksnes siis, kui ta osutab kõnealusele kliendile investeerimise nõustamise või portfelli-valitsemise teenust. Muude investeerimisteenuste korral peab ühing kõnealuse direktiivi artikli 19 lõike 5 kohaselt hindama investeerimisteenuse või -toote asjakohasust kliendi jaoks vaid juhul, kui toodet ei pakuta kõnealuse
- direktiivi artikli 19 lõike 6 kohaselt (mida kohaldatakse lihtinstrumendide suhtes) ainult korralduste täitmise alusel.
- (59) Käesoleva direktiivi nende sätete kohaldamisel, millega nõutakse investeerimisühingutelt, et nad peavad hindama pakutavate või nõutavate investeerimisteenuste või -toodete asjakohasust, eeldatakse, et kliendil, kes tegeles konkreetset liiki toote või teenusega seonduvate tehingutega enne direktiivi 2004/39/EÜ kohaldamise kuupäeva, on vajalikud teadmised ja kogemused, mõistmaks kõnealuse toote või investeerimisteenusega seotud riske. Kui klient alustas investeerimisühingu teenuseid kasutades sellist liiki tehingutega tegelemist pärast kõnealuse direktiivi kohaldamise kuupäeva, ei nõuta investeerimisühingult uue hinnangu andmist eraldi enne iga tehingut. Ta täidab kõnealuse direktiivi artikli 19 lõike 5 kohast kohustust tingimusel, et ta teeb vajaliku asjakohasuse hindamise enne kõnealuse teenuse osutama hakkamist.
- (60) Soovitust, nõudmist või nõustamist, mille portfelli-haldur annab kliendile eesmärgiga, et klient peaks portfelli-haldurile andma volitused, millega määratletakse portfelli-halduri volituste piirid väärtipaberiportfelli valitsemisel, või kõnealuseid volitusi muutma, peaks käsitlema soovitusena direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 4 tähenduses.
- (61) Selle kindlaks tegemisel, kas investeerimisfondi aktsiat või osakut, mis ei vasta direktiivi 85/611/EMÜ nõuetele ja mille turustamine avalikkusele on lubatud, peaks käsitlema lihtinstrumendina, peaks asjaolude hulka, mille korral hindamissüsteemid on emitendist sõltumatud, kuuluma see, kas need on ette näinud depositoorium, mida reguleerib depoteenuste osutaja liikmesriigis.
- (62) Käesoleva direktiiviga ei nõuta pädevatelt asutustelt investeerimisühingu ja tema mittekutseliste klientide vahelise põhilepingu sisu heakskiitmist. Heakskiitmist siiski ei välistata, kui see põhineb üksnes tingimusel, et ühing täidab direktiivis 2004/39/EÜ sätestatud kohustusi, mille kohaselt ta peab tegutsema ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega ning sisse seadma registri, milles on esitatud investeerimisühingu ja tema klientide õigused ja kohustused ning muud tingimused, mille alusel ühing oma klientidele teenuseid osutab.
- (63) Tingimusel, et direktiivis 2004/39/EÜ ja käesolevas direktiivis sätestatud registripidamise kohustus on täidetud, peaks registrid, mille pidamist investeerimisühingult nõutakse, olema kohandatud vastavalt äritegevuse liigile ning osutatavate investeerimisteenuste ja teostatava tegevuse ulatusele. Portfellivalitsemisega seotud aruandekohustuse puhul on tingimusliku kohustusega tehing selline tehing, millega kliendi jaoks kaasneb tegelik või potentsiaalne kohustus, mis ületab instrumendi soetushinna.

⁽¹⁾ EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/1/EÜ (ELT L 79, 24.3.2005, lk 9).

- (64) Klientidele aruannete esitamise sätete kohaldamisel peaks viidet korralduse liigile mõistma viitena sellele, kas tegemist on piirangukäsu, turustuskorralduse või muud konkreetset liiki korraldusega.
- (65) Klientidele aruannete esitamise sätete kohaldamisel peaks viidet korralduse iseloomule mõistma viitena väärtpaberite märkimise korralduse, optsooni kasutamise korralduse või muu samalaadse kliendi korraldusena.
- (66) Oma täitmispoliitika kehtestamisel vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõikele 2 peaks investeerimisühing määratlema kõnealuse direktiivi artikli 21 lõikes 1 nimetatud tegurite suhtelise tähtsuse või vähemalt kehtestama menetluse, mille kohaselt ta määratleb kõnealuste tegurite suhtelise tähtsuse, et ta saaks saavutada oma klientidele parima võimaliku tulemuse. Kõnealuse poliitika rakendamiseks peaks investeerimisühing valima täitmiskohad, mis võimaldavad tal saavutada kliendi korralduste täitmisel püsivalt parimaid võimalikke tulemusi. Investeerimisühing peaks oma täitmispoliitikat kohaldama iga kliendi korralduse puhul, mida ta täidab, eesmärgiga saavutada kõnealusele poliitikale vastav parim võimalik tulemus. Direktiivi 2004/39/EÜ kohast kohustust võtta kõik mõistlikud meetmed, et tagada klientide jaoks parima tulemuse saavutamine, ei tohiks käsitleda investeerimisühingule esitatud nõudena kaasata oma täitmispoliitikasse kõik võimalikud täitmiskohad.
- (67) Tagamaks, et investeerimisühing saavutab mittekutselise kliendi korraldust täites kliendi konkreetsete juhiste puudumisel kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse, peaks ühing võtma arvesse kõiki tegureid, mis võimaldavad tal saavutada parima võimaliku tulemuse kogumaksumuse järgi, mis koosneb finantsinstrumendi hinnast ja täitmisega seotud kuludest. Täitmise ja arvelduse kiirust ja tõenäosust, korralduse mahtu ja iseloomu, turu mõju ja mis tahes muid kaudseid tehingukulusid võib pidada otsesest hinnast ja kogumaksumusest olulisemaks vaid sel määral, mil need on mittekutselise kliendi jaoks kogumaksumuse poolest parima võimaliku tulemuse saavutamise juures otsustava tähtsusega.
- (68) Kui investeerimisühing täidab korraldust kliendilt saadud konkreetseid juhiseid järgides, peaks lugema tema parimal viisil täitmise kohustuse täidetuks ainult korralduse selle osa või aspekti puhul, millega kliendi juhised seonduvad. Asjaolu, et klient on andnud konkreetseid juhised, mis seonduvad korralduse ühe osa või aspektiga, ei tohiks käsitleda selliselt, nagu vabastaks see investeerimisühingu parimal viisil täitmise kohustusest seoses kliendi korralduse mis tahes muu osa või aspektiga, millega kõnealused juhised ei seondu. Investeerimisühing ei tohiks mõjutada klienti andma talle juhiseid korralduse täitmiseks mingil konkreetset viisil, kas selgesõnaliselt osutades või kaudselt vihjates kliendile, milline võiks olla nende juhiste sisu, kui oleks mõistlik eeldada, et ühing teab, et selliste juhiste puhul on selle kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse saavutamise tõenäoliselt välistatud. See ei tähenda aga, et ühing ei võiks kutsuda klienti üles valima kahe või enama konkreetse kauplemiskoha vahel, tingimusel et need kauplemiskohad on ühingu korralduste täitmise poliitikaga kooskõlas.
- (69) Investeerimisühingu kauplemist kliendiga oma arvel peaks käsitleda kliendi korralduste täitmisena ja seetõttu peaks selle suhtes kohaldama direktiivi 2004/39/EÜ ja käesoleva direktiivi kohaseid nõudeid ning eriti nõudeid, mis seonduvad parimal viisil täitmisega. Kui investeerimisühing esitab aga kliendile siduva hinnapakumise ja see siduv hinnapakumine vastaks investeerimisühingu direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõike 1 kohastele kohustustele, kui ühing täidaks kõnealuse siduva hinnapakumise suhtes esitatud tehingutellimust selle esitamise ajal, siis täidab ühing samu kohustusi ka siis, kui ta täidab oma siduva hinnapakumise suhtes esitatud tehingutellimuse pärast kliendipoolset heakskiitmist, tingimusel et muutuvaid turutingimusi ning siduva hinnapakumise esitamise ja selle heakskiitmise vahel kulunud aega arvestades ei ole siduv hinnapakumine ilmselgelt aegunud.
- (70) Kliendi korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse saavutamise kohustust kohaldatakse kõigi finantsinstrumendi liikide puhul. Pidades aga silmas turu struktuuri ja finantsinstrumentide struktuuri erinevusi, võib parimal viisil täitmise ühtset menetlusstandardit, mis oleks kehtiv ja tulemuslik kõigi instrumendi liikide puhul, olla raske määratleda ja kohaldada. Parimal viisil täitmise kohustust peaks seetõttu kohaldama viisil, mis võtab arvesse erinevaid asjaolusid, mis seonduvad konkreetset liiki finantsinstrumentidega seotud korralduste täitmisega. Näiteks tehingud, mis seonduvad kliendi jaoks kohandatud börsiväliste finantsinstrumentidega, millega kaasneb unikaalne lepinguline suhe, mis on kujundatud spetsiaalselt sobivaks kliendi ja investeerimisühingu olukorra jaoks, ei pruugi olla parimal viisil täitmise hindamise seisukohast võrreldavad tehingutega, mis seonduvad tsentraliseeritud täitmiskohtades kaubeldavate aktsiatega.
- (71) Mittekutseliste klientide korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse saavutamise määratlemisel peaksid ühingu enda kliendilt küsitavad vahendus- või teenustasud täitmisega seotud kulude hulka kuuluma piiratud ulatuses, juhul kui konkreetset korraldust suudab täita rohkem kui üks ühingu täitmispoliitikas loetletud täitmiskoht. Sellistel juhtudel tuleks arvesse võtta ühingu enda vahendustasusid ja kulusid, mis kaasnevad korralduse täitmisega igas kõlblikus täitmiskohas, et hinnata ja võrrelda seda, milline tulemus kliendi jaoks korralduse täitmisel igas sellises täitmiskohas saavutatakse. Selle eesmärk ei ole aga nõuda ühingutelt, et nad võrdleksid tulemust, mis kliendi jaoks saavutatakse ühingu enda täitmispoliitika ning vahendus- ja teenustasude alusel, tulemustega, mille võiks sama kliendi jaoks saavutada mõni teine investeerimisühing teistsuguse

täitmispoliitika ning teistmoodi struktureeritud vahendus- või teenustasude alusel. Selle eesmärk ei ole ka nõuda ühingu, et ta võrdleks enda vahendustasude erinevusi, mis tulenevad ühingu kliendile osutatavate teenuste iseloomu erinevustest.

(72) Käesoleva direktiivi sätteid, mille kohaselt täitmiskulud peaksid hõlmama ühingu enda vahendus- või teenustasusid, mida investeerimisühing kliendilt investeerimisteenuse osutamise eest võtab, ei tuleks kohaldada selle määramise juures, millised täitmiskohad peavad olema ühingu täitmispoliitikas nimetatud vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõikele 3.

(73) Investeerimisühingut peaks lugema oma vahendustasusid struktureerivaks või nende tasumist nõudvaks viisil, mis põhjustab täitmiskohtade vahel ebaõiglast diskrimineerimist, kui ta küsib klientidelt erinevat vahendustasu või hinnavahet erinevates täitmiskohtades täitmise eest ja kõnealune erinevus ei põhine ühingu kõnealustes kohtades täitmise kulude tegelikul erinevusel.

(74) Käesoleva direktiivi täitmispoliitikat käsitlevad sätted ei piira investeerimisühingu direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõike 4 kohast üldist kohustust kontrollida oma korralduste täitmise korra ja täitmispoliitika tõhusust ning hinnata oma täitmispoliitikasse kaasatud täitmiskohtasid korrapäraselt.

(75) Käesoleva direktiivi eesmärk ei ole nõuda, et investeerimisühing, kes osutab korralduse vastuvõtmise ja edastamise või portfelliavalitsemise teenust, ja mis tahes teine investeerimisühing, kellele kõnealune investeerimisühing oma korraldused täitmiseks saadab, kahekordistaksid jõupingutusi, mida nad parimal viisil täitmiseks koostöös teevad.

(76) Direktiivi 2004/39/EÜ kohase parimal viisil täitmise kohustuse kohaselt peavad investeerimisühingud võtma kõik mõistlikud meetmed, et tagada klientide jaoks parima tulemuse saavutamine. Täitmise kvaliteet, mis hõlmab selliseid aspekte nagu täitmise kiirus ja tõenäosus (täitmise määr) ning hinna soodsamaks muutmise võimalus ja mõju, on täitmisel parima tulemuse saavutamise juures oluline tegur. Erinevate täitmiskohtade tagatud täitmise kvaliteediga seonduvate andmete kättesaadavus, võrreldavus ja konsolideerimine on investeerimisühingute ja investorite jaoks otsustava tähtsusega, sest võimaldab neil teha kindlaks need täitmiskohad, mis tagavad oma klientidele kõrgeimat täitmise kvaliteeti. Käesolev direktiiv ei kohusta täitmiskohti oma täitmise kvaliteedi andmeid avaldama, sest täitmiskohtadel ja andmete pakkujatel peaks olema lubatud täitmise kvaliteedi andmete esitamise lahendused välja töötada. Komisjon peaks esitama 1. novembriks 2008 aruande selles valdkonnas turul toimunud arengute kohta, eesmärgiga hinnata täitmise kvaliteediga seonduva teabe kättesaadavust, võrreldavust ja konsolideerimist Euroopa tasandil.

(77) Käesoleva direktiivi kliendi korralduste käsitlemisega seotud sätete kohaldamisel loetakse tehingute ümberjaotamist

kliendi jaoks kahjulikuks, kui selle tulemusel antakse ebaõiglane eelis investeerimisühingule või mõnele konkreetsele kliendile.

(78) Ilma et see piiraks direktiivi 2003/6/EÜ kohaldamist, ei tohiks käesoleva direktiivi kliendi korralduste käsitlemist reguleerivate sätete kohaldamisel käsitleda kliendi korraldusi muul viisil võrreldavana, kui need on saadud erinevate sidevahendite kaudu ja kui nende puhul ei oleks järjest käsitlemine teostatav. Lisaks sellele peaks kõnealuste sätete kohaldamisel seda, kui investeerimisühing kasutab täitmist ootava kliendi korraldusega seonduvat teavet, et kaubelda oma arvel selliste finantsinstrumentidega, mille kohta kliendi korraldus on tehtud, või nendega seotud finantsinstrumentidega, käsitlema kõnealuse teabe kuritarvitamisena. Ometi ei tohiks üksnes asjaolu, et turutegijad või asutused, kellel on lubatud tegutseda vastaspoolena, piirduvad oma seadusliku äritegevusega, mis seisneb finantsinstrumentide ostmises ja müümises, ega see, et kolmandate isikute nimel korralduste täitmiseks volitatud isikud piirduvad korralduste nõuetekohase täitmise, kujutada endast iseenesest teabe kuritarvitamist.

(79) Finantsinstrumentide kohta antud avalikkusele suunatud soovitusi, mis on avaldatud ajalehes, ajakirjas või mujal (sealhulgas Internetis) või mis on antud televisiooni- või raadiosaates, ei tohiks direktiivis 2004/39/EÜ sätestatud "investeerimisnõustamise" määratluse kohaldamisel käsitleda isikliku soovitusena.

(80) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eelkõige selle artiklis 11, ning Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklis 10 tunnustatud põhimõtteid. Sellega seoses ei takista käesolev direktiiv liikmesriike mingil viisil kohaldamast oma põhiseaduslikke sätteid, mis käsitlevad ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust meedias.

(81) Finantsinstrumendi liigi kohta antud üldised nõuanded ei ole investeerimisnõustamine direktiivi 2004/39/EÜ tähenduses, sest käesolevas direktiivis on täpsustatud, et direktiivi 2004/39/EÜ kohaldamisel piirduv investeerimisnõustamine konkreetsete finantsinstrumentide kohta antud nõuannetega. Kui investeerimisühing annab aga kliendile üldiseid nõuandeid finantsinstrumendi liigi kohta, mida ta esitleb kui kliendile sobivat või tema asjaolusid arvestavat, mis aga tegelikult ei ole olenevalt konkreetse juhtumi asjaoludest kliendile sobiv või tema asjaolusid arvestav, tegutseb ühing tõenäoliselt vastuolus direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikega 1 või 2. Eriti tõenäoline on, et kliendile selliseid nõuandeid andev ühing tegutseb vastuolus artikli 19 lõike 1 kohase nõudega tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega. Sama moodi ja lisaks sellele on tõenäoline, et selline nõustamine on vastuolus artikli 19 lõike 2 kohase nõudega, mille kohaselt ühingu poolt kliendile suunatud teave peab olema õiglane, selge ja mitte eksitav.

(82) Investeeringisühingu tegevust, mis on investeerimisteenuse osutamise või investeerimistegevuse ettevalmistavaks tegevuseks, peaks käsitlema selle teenuse või tegevuse lahutamatu osana. Siia hulka kuulub näiteks investeeringisühingu üldiste nõuannete andmine klientidele või potentsiaalsetele klientidele enne investeerimisnõustamise või muu investeerimisteenuse osutamist või investeerimistegevuse teostamist või selle käigus.

(83) Üldise soovitus (see tähendab teabejaotuskanalitele või avalikkusele mõeldud soovitus) andmine finantsinstrumendiga või finantsinstrumendi liigiga tehtud tehingu kohta kujutab endast direktiivi 2004/39/EÜ I lisa B jao punktis 5 nimetatud kõrvalteenuse osutamist ja sellest tulenevalt kohaldatakse kõnealuse soovitus andmise suhtes direktiivi 2004/39/EÜ ja selles sätestatud kaitsemeetmeid.

(84) Tehniliste nõuannete saamiseks on konsulteeritud Euroopa väärtpaberitur reguleerijate komiteega, mis on asutatud komisjoni otsusega nr 2001/527/EÜ ⁽¹⁾.

(85) Käesolevas direktiivis sätestatud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 4 ja lõike 2, artikli 13 lõigete 2–8, artikli 18, artikli 19 lõigete 1–6 ja 8 ning artiklite 21, 22 ja 24 üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

2. Käesoleva direktiivi II peatükki, III peatüki 1.–4. jagu, artiklit 45 ja 6. ja 8. jagu ning sel määral, mil need nimetatud sätetega seonduvad, I peatükki, III peatüki 9. jagu ja IV peatükki kohaldatakse fondivalitsejate suhtes vastavalt direktiivi 85/611/EMÜ artikli 5 lõikele 4.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *teabejaotuskanalid* – teabejaotuskanalid komisjoni direktiivi 2003/125/EÜ artikli 1 lõike 7 tähenduses;

2) *püsiv andmekandja* – mis tahes vahend, mis võimaldab kliendil säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik hilisemaks kasutamiseks juurde pääseda aja jooksul, mis on teabe eesmärgiga vastavuses, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;

3) *tegevisik* – investeerimisühingu puhul järgmised isikud:

a) ühingu juhataja, osanik või temaga samaväärne isik, tegevjuht või ühinguga seotud vahendaja;

b) ühinguga seotud vahendaja juhataja, osanik või temaga samaväärne isik või tegevjuht;

c) ühingu või ühinguga seotud vahendaja töötaja, samuti mis tahes muu füüsiline isik, kelle teenuseid ühing või ühinguga seotud vahendaja kasutab ning kontrollib ja kes tegeleb ühingupoolse investeerimisteenuste osutamisega ja investeerimistegevusega;

d) füüsiline isik, kes tegeleb investeerimisühingule või sellega seotud vahendajale teenuste osutamisega välisettevõttele kasutamise lepingu alusel ühingu investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse eesmärgil;

4) *finantsanalüütik* – tegevisik, kes sisuliselt koostab investeerimisanalüüsi;

5) *kontsern* – investeerimisühingu puhul kontsern, millesse ühing kuulub ja mis koosneb emaettevõtjast, selle tütar-ettevõtjatest ja üksustest, milles emaettevõtjal või tema tütar-ettevõtjatel on osalus, ning ettevõtjaid, mis on üksteisega seotud muude suhetega konsolideeritud aastaaruandeid käsitleva nõukogu direktiivi 83/349/EMÜ ⁽²⁾ artikli 12 lõike 1 tähenduses;

6) *välisettevõttele kasutamine* – investeerimisühingu ja teenuse osutaja vaheline mis tahes vormis kokkulepe, mille kohaselt teenuse osutaja teostab toimingut, osutab teenuse või viib läbi tegevuse, mille muul juhul oleks teostanud investeerimisühing ise;

7) *tegevisikuga perekondlikes suhetes olev isik* – järgmised isikud:

a) tegevisiku abikaasa või muu partner, keda riigi õiguses käsitletakse abikaasaga võrdväärsena;

b) tegevisiku ülalpeetav laps või võõraslaps;

c) tegevisiku muu sugulane, kellel on tegevisikliku tehingu tegemise päevaks olnud temaga ühine majapidamine vähemalt ühe aasta jooksul;

⁽¹⁾ EÜT L 191, 13.7.2001, lk 43.

⁽²⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

- 8) *väärtpaberite kaudu finantseerimise tehing* – mõiste on määratletud komisjoni määruses (EÜ) nr 1287/2006 ⁽¹⁾;
- 9) *tippjuhtkond* – direktiivi 2004/39/EÜ artikli 9 lõikele 1 vastav isik või vastavad isikud, kes tegelikult juhib või juhivad investeerimisühingu äritegevust.

Artikkel 3

Teabe esitamise suhtes kohaldatavad tingimused

1. Kui käesoleva direktiivi kohaldamisel on nõutav teabe esitamine püsival andmekandjal, lubavad liikmesriigid investeerimisühingutel esitada kõnealuse teabe muul püsival andmekandjal kui paberil ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kõnealuse teabe esitamine kõnealusel andmekandjal on kontekstis, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, asjakohane ja
- b) kui isikule, kelle jaoks teave esitatakse, antakse valida paberil või kõnealusel muul püsival andmekandjal esitatava teabe vahel, teeb see isik valiku selgelt viimase kasuks.

2. Kui investeerimisühing esitab käesoleva direktiivi artiklite 29–33 või artikli 46 lõike 2 kohaselt kliendile teabe veebilehel ja kõnealune teave ei ole isiklikult kliendile suunatud, tagavad liikmesriigid, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) kõnealuse teabe esitamine kõnealusel andmekandjal on kontekstis, milles ühingu ja kliendi vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, asjakohane;
- b) klient peab andma oma selge nõusoleku kõnealuse teabe esitamiseks kõnealusel vormis;
- c) klienti tuleb elektrooniliselt teavitada veebilehe aadressist ja kohast veebilehel, kust teabele juurde pääseb;
- d) teave peab olema ajakohastatud;
- e) teave peab olema kõnealusel veebilehel kättesaadav pidevalt sellisel ajavahemikul, mida kliendil võib sellega tutvumiseks põhjendatult vaja olla.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitletakse teabe esitamist elektroonilise side vormis kontekstis, milles ühingu ja kliendi

vahelist äritegevust läbi viiakse või hakatakse läbi viima, asjakohasena, kui on tõendeid, et kliendil on pidev juurdepääs Internetile. Sellise tõendina käsitletakse seda, kui klient annab kõnealuse äritegevuse läbiviimiseks oma e-posti aadressi.

Artikkel 4

Teatavatel juhtudel investeerimisühingutele esitatavad täiendavad nõuded

1. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada käesoleva direktiivi nõuetele lisaks täiendavaid nõudeid üksnes sellistel erandjuhtudel, kui sellised nõuded on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed investorite kaitse või turu terviklikkusega seotud eririskide käsitlemiseks ja kui neid ei ole käesolevas direktiivis piisavalt käsitletud, juhul kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) eririskid, mida nõuetega käsitletakse, on asjaomase liikmesriigi turu struktuuri silmas pidades erilise tähtsusega;
- b) nõuetega käsitletakse riske või küsimusi, mis kerkivad esile või ilmnevad pärast käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäeva ega ole muul viisil ühenduse meetmetega või nende alusel reguleeritud.

2. Ükski lõike 1 alusel kehtestatud nõue ei piira ega kahjusta muul viisil direktiivi 2004/39/EÜ artiklite 31 ja 32 kohaseid investeerimisühingute õigusi.

3. Liikmesriik teatab komisjonile:

- a) kõigist nõuetest, mida ta kavatseb lõike 1 kohaselt säilitada, enne käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäeva ja
- b) kõigist nõuetest, mida ta kavatseb lõike 1 kohaselt kehtestada, vähemalt üks kuu enne asjaomase nõude jaoks ettenähtud jõustumise kuupäeva.

Mõlemal juhul tuleb teavitamisel näidata, milline on asjaomase nõude põhjendus.

Komisjon edastab käesoleva lõike kohaselt saadud teavitused liikmesriikidele ja avaldab need oma veebilehel.

4. 31. detsembriks 2009 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva artikli täitmise kohta.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

II PEATÜKK

ORGANISATSIOONILISED NÕUDED

1. JAGU

Korraldus

Artikkel 5

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõiked 2–8)

Üldised organisatsioonilised nõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud täidavad järgmisi nõudeid:

- a) kehtestavad ja rakendavad otsuste tegemise menetlused ja organisatsioonilise struktuuri, millega on selgelt ja dokumenteeritult määratud aruandlusahelad ning jaotatud ametiülesanded ja kohustused, ning kohaldavad neid jätkuvalt;
- b) tagavad, et nende tegeviskud on teadlikud menetlustest, mida nad peavad oma kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks järgima;
- c) kehtestavad ja rakendavad asjakohase sisekontrolli mehhanismi, mille eesmärk on kindlustada otsuste ja menetluste järgimine investeerimisühingu kõigil tasanditel, ning kohaldavad seda jätkuvalt;
- d) võtavad tööle töötajad, kellel on neile määratud kohustuste täitmiseks vajalikud oskused, teadmised ja asjatundlikkus;
- e) kehtestavad ja rakendavad tulemusliku asutusesisese aruandluse ja teabevahetuse süsteemi investeerimisühingu kõigil asjakohastel tasanditel, ning kohaldavad neid jätkuvalt;
- f) peavad asjakohaseid ja korrastatud registreid oma äritegevuse ja ühingusisese korra kohta;
- g) tagavad, et erinevate ülesannete täitmine ei ole tema tegeviskutele mis tahes konkreetse ülesande usaldusväärsel, ausal ja professionaalsel täitmisel takistuseks ega kujune sellele tõenäoliselt takistuseks.

Liikmesriigid tagavad, et eespool nimetatud eesmärkidel võtavad investeerimisühingud arvesse ühingu äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning äritegevuse käigus osutatavate investeerimisteenuste ja teostatava investeerimistegevuse iseloomu ja ulatust.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad kehtestama ja rakendama süsteimid ja menetlused, mis on asjaomase teabe iseloomu arvestades piisavad teabe turvalisuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse kindlustamiseks, ning neid jätkuvalt kohaldama.

3. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad kehtestama ja rakendama asjakohase äritegevuse

järjepidevuse poliitika, mille eesmärk on tagada oluliste andmete ja ülesannete säilitamine ning investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse jätkamine ühingu süsteemide ja menetluste toimimishäirete korral või kui see ei ole võimalik, siis kõnealuste andmete ja ülesannete võimalikult kiire taastamine ning investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse jätkamine, ning et nad peavad kõnealust järjepidevuse poliitikat jätkuvalt kohaldama.

4. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad kehtestama ja rakendama raamatupidamise sise-eeskirjad, mis võimaldavad neil pädeva asutuse nõudmisel esitada viimasele õigeaegselt raamatupidamisaruanded, mis annavad tema majanduslikust olukorrast tõese ja erapooletu ülevaate ning vastavad kõigile kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ja -eeskirjadele, ning kõnealuseid raamatupidamise sise-eeskirju jätkuvalt kohaldama.

5. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad jälgima ja regulaarselt hindama lõigete 1–4 kohaselt kehtestatud süsteemide, sisekontrolli mehhanismide ja korra asjakohasust ja tulemuslikkust ning et nad peavad võtma asjakohased meetmed mis tahes puuduste kõrvaldamiseks.

Artikkel 6

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2)

Täitmiskontroll

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud kehtestavad ja rakendavad asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, mille eesmärk on tuvastada mis tahes risk, et ühing ei täida direktiivist 2004/39/EÜ tulenevaid kohustusi, ja sellega seonduvad riskid, ning kehtestavad asjakohased meetmed ja menetlused, mille eesmärk on sellist riski minimeerida ja võimaldada pädevatel asutustel kõnealuse direktiivi raames oma õigusi tulemuslikult rakendada, ning et nad peavad kõnealuseid tegevuspõhimõtteid ja menetlusi jätkuvalt kohaldama.

Liikmesriigid tagavad, et eespool nimetatud eesmärkidel võtavad investeerimisühingud arvesse ühingu äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning äritegevuse käigus osutatavate investeerimisteenuste ja teostatava investeerimistegevuse iseloomu ja ulatust.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad ette nägema täitmiskontrolli ülesanded, mille täitmiseks peab neis pidevalt ja tulemuslikult töötama oma tegevuses sõltumatu töötaja, kellel on järgmised kohustused:

- a) teha järelevalvet ja hinnata regulaarselt lõike 1 esimese lõigu kohaselt kehtestatud meetmete ja menetluste ning ühingu kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasust ja tulemuslikkust;
- b) nõustada ja aidata investeerimisteenuste osutamise ja investeerimistegevuse eest vastutavaid tegeviskuid küsimustes, mis seonduvad ühingu kohustuste täitmisega vastavalt direktiivile 2004/39/EÜ.

3. Täitmiskontrolli ülesandeid täitvale töötajale tema ülesannete nõuetekohase ja sõltumatu täitmise võimaldamiseks peavad liikmesriigid investeerimisühingutelt nõudma, et nad peavad tagama järgmiste tingimuste täitmise:

- a) täitmiskontrolli ülesandeid täitval töötajal peavad olema vajalikud ametivolitused, vahendid, asjatundlikkus ja juurdepääs kogu asjaomasele teabele;
- b) ametisse tuleb nimetada täitmiskontrolli ülesandeid täitev töötaja, kes vastutab täitmiskontrolli ülesannete täitmise ja kõigi artikli 9 lõike 2 kohaselt nõutavate täitmiskontrolliga seonduvate aruannete esitamise eest;
- c) täitmiskontrolli ülesandeid täitvad tegeviskud ei tohi tegeleda selliste teenuste osutamise ja tegevusega, mille üle nad järelevalvet teevad;
- d) täitmiskontrolli ülesandeid täitvate tegeviskute töötasu määramise meetod ei tohi ohustada nende objektiivsust ega anda tõenäolist võimalust selle ohustamiseks.

Samas ei nõuta investeerimisühingult punkti c või punkti d täitmist, kui ta suudab tõendada, et tema äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse iseloomu ja ulatust silmas pidades ei ole asjaomase punkti kohane nõue proportsionaalne ning et ühingu täitmiskontrolli ülesannete täitmine on jätkuvalt tulemuslik.

Artikkel 7

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõike 5 teine lõik)

Riskijuhtimine

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud võtavad järgmised meetmed:

- a) kehtestavad ja rakendavad asjakohase riskijuhtimise poliitika ja menetlused, mille abil teha kindlaks ettevõtte tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskid ning vajadusel määrata ühingu riskitaluvuse tase, ning kohaldavad neid jätkuvalt;
- b) võtavad ühingu tegevuse, protsesside ja süsteemidega seotud riskide juhtimiseks kasutusele tulemuslikud korraldused, protsessid ja mehhanismid, pidades silmas kõnealust riskitaluvuse taset;
- c) teevad järelevalvet järgneva üle:
 - i) investeerimisühingu riskijuhtimise poliitika ja menetluste asjakohasus ja tulemuslikkus;
 - ii) investeerimisühingu ja tema tegeviskute punkti b kohaselt kasutusele võetud korralduste, protsessidele ja mehhanismidele vastavuse tase;
 - iii) kõnealuses poliitikas, menetlustes, korraldustes, protsessides ja süsteemides esinevate puuduste (sealhulgas juhtumid, kus tegeviskud ei järgi kõnealust korraldust, protsesse ja süsteeme või poliitikat ja menetlusi)

kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasus ja tulemuslikkus.

2. Kui see on investeerimisühingu äritegevuse iseloomust, ulatusest ja keerukusest ning selle käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse iseloomust ja ulatusest tulenevalt asjakohane ja proportsionaalne, nõuavad liikmesriigid kõnealustelt investeerimisühingutelt, et neis peab pidevalt töötama riskijuhtimise ülesandeid täitev töötaja, kes tegutseb sõltumatult ja täidab järgmiseid ülesandeid:

- a) lõikes 1 osutatud poliitika ja menetluste rakendamine;
- b) aruannete esitamine tippjuhtkonnale ja tema nõustamine vastavalt artikli 9 lõikele 2.

Kui investeerimisühingult ei nõuta esimese lõigu alusel, et nad peavad ette nägema riskijuhtimise ülesanded, mille täitmiseks peab neis pidevalt töötama sõltumatult tegutsev töötaja, peab ühing sellele vaatamata suutma näidata, et poliitika ja menetlused, mille ta on lõike 1 kohaselt kasutusele võtnud, vastavad selles lõikes esitatud nõuetele ja on jätkuvalt tulemuslikud.

Artikkel 8

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõike 5 teine lõik)

Siseaudit

Kui see on investeerimisühingu äritegevuse iseloomust, ulatusest ja keerukusest ning selle käigus osutatavate investeerimisteenuste ja investeerimistegevuse iseloomust ja ulatusest tulenevalt asjakohane ja proportsionaalne, nõuavad liikmesriigid kõnealustelt investeerimisühingutelt, et neis peab pidevalt töötama siseauditi ülesandeid täitev töötaja, kes tegutseb investeerimisühingu muudest ülesannetest ja tegevusest eraldi ja sõltumatult ning kellel on järgmised kohustused:

- a) kehtestada, rakendada ja jätkuvalt kohaldada auditi kava investeerimisühingu süsteemide, sisekontrolli mehhanismide ja korralduse asjakohasuse ja tulemuslikkuse uurimiseks ja hindamiseks;
- b) esitada soovitusi, mis tuginevad punkti a kohaselt tehtud töö tulemusele;
- c) kontrollida kõnealuste soovitude täitmist;
- d) esitada siseauditiga seonduvaid küsimusi käsitlevad aruanded artikli 9 lõike 2 kohaselt.

Artikkel 9

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2)

Tippjuhtkonna vastutus

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tagama, et asutusesiseste ülesannete määramisel peab tippjuhtkond ja vajadusel järelevalve ülesandeid täitev töötaja tagama direktiivist 2004/39/EÜ tulenevate ühingu ülesannete täitmise.

Eriti nõutakse tippjuhtkonnalt ja vajadusel järelevalve ülesandeid täitvalt töötajalt, et nad peavad hindama ja vaatama regulaarselt läbi direktiivi 2004/39/EÜ kohaste kohustuste täitmiseks kehtestatud poliitika, korralduste ja menetluste tulemuslikkuse ning võtma asjakohased meetmed puuduste kõrvaldamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tagama, et tippjuhtkonnale esitatakse artiklites 6–8 käsitletavate teemade kohta sageli (vähemalt igal aastal) kirjalikud aruanded, mis eriti näitaksid seda, kas puuduste esinemise korral on võetud asjakohased parandusmeetmed.

3. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tagama, et järelevalve ülesandeid täitva töötaja olemasolu korral esitatakse samasid teemasid käsitlevad kirjalikud aruanded regulaarselt ka talle.

4. Käesolevas artiklis tähendab “järelevalve ülesandeid täitev töötaja” investeerimisühingu sisest ametikohta, kelle kohustuseks on tippjuhtkonna üle tehtav järelevalve.

Artikkel 10

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2)

Kaebuste menetlemine

Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad kehtestama ja rakendama tulemuslikud ja läbipaistvad menetlused mittekutselistelt klientidelt ja potentsiaalsetelt mittekutselistelt klientidelt saadud kaebuste mõistlikuks ja kiireks käsitlemiseks, neid menetlusi jätkuvalt kohaldama ning pidama registrit kõikide kaebuste ja nende lahendamiseks võetud meetmete kohta.

Artikkel 11

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2)

Isikliku tehingu tähendus

Artiklites 12 ja 25 tähendab “isiklik tehing” finantsinstrumendiga kauplemist, kui kauplejaks on tegevisik või kui kaubeldakse tema nimel, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

- a) kõnealune tegevisik tegutseb väljaspool oma ametivolituste piire;
- b) kauplemine toimub mis tahes järgmise isiku arvel:
 - i) tegevisik;
 - ii) mis tahes isik, kellega tal on perekondlikud suhted või kellega ta on lähedalt seotud;
 - iii) isik, kellel on tegevisikuga sellised suhted, et tegevisikul on seoses kauplemise tulemusega muud olulised otsesed või kaudsed huvid kui kauplemise eest saadav teenustasu või vahendustasu.

Artikkel 12

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2)

Isiklikud tehingud

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad kehtestama ja rakendama asjakohase korra, mille eesmärgiks on järgmiste tegevuste vältimine juhul, kui mõni tegevisik, kes on seotud tegevusega, mille puhul võib tekkida huvide konflikt, või kellel on tulenevalt tema ühingu nimel teostatavast tegevusest direktiivi 2003/6/EÜ artikli 1 lõike 1 tähenduses juurdepääs siseteabele või muule klientide või klientidega või nende nimel teostatud tehingutega seonduvale konfidentsiaalsele teabele, ning nimetatud korda jätkuvalt kohaldama:

- a) isikliku tehingu sõlmimine, mis vastab vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest:
 - i) kõnealusel isikul on tehingu sõlmimine direktiivi 2003/6/EÜ kohaselt keelatud;
 - ii) tehinguga kaasneb kõnealuse konfidentsiaalse teabe kuritarvitamine või keelatud avalikustamine;
 - iii) tehing on direktiivi 2004/39/EÜ kohaste investeerimisühingu kohustustega vastuolus või võib nendega tõenäoliselt vastuollu sattuda;
- b) muul viisil kui ametiülesannete või teenuste osutamise lepingu raames mõnele muule isikule finantsinstrumendiga tehingu sõlmimiseks soovitusel andmine või tema selleks ajendamine, kui tegevisiku isikliku tehingu puhul selle finantsinstrumendiga oleks kohaldatav punkt a, artikli 25 lõike 2 punkt a või b või artikli 47 lõige 3;
- c) ilma et see piiraks direktiivi 2003/6/EÜ artikli 3 punkti a kohaldamist, mis tahes teabe või arvamuse avaldamine mõnele muule isikule muul viisil kui ametiülesannete või teenuste osutamise lepingu raames, kui tegevisik teab või oleks mõistlik eeldada, et ta teab, et sellise avaldamise tulemusena kõnealune muu isik astub ühe järgmistest sammudest või on tõenäoline, et ta seda teeb:
 - i) sõlmib finantsinstrumendiga tehingu, mille suhtes tegevisiku isikliku tehingu puhul oleks kohaldatav punkt a, artikli 25 lõike 2 punkt a või b või artikli 47 lõige 3;
 - ii) annab teisele isikule sellise tehingu sõlmimiseks soovitusel või ajendab teda selleks.

2. Lõikes 1 nõutava korra eesmärgiks on eelkõige tagada, et:

- a) iga tegevisik, kelle suhtes kohaldatakse lõiget 1, oleks teadlik isiklikele tehingutele seatud piirangutest ja meetmetest,

mille investeerimisühing on seoses isiklike tehingute ja avaldamisega vastavalt lõikele 1 kehtestanud;

- b) ühingu teavitatakse viivitamatult tegeviseiku sõlmitud isiklikest tehingutest kas teatisega kõnealuse tehingu kohta või muu menetluse korras, mis võimaldab ühikul kõnealused tehingud kindlaks teha;

Väliseenusepakkuja kasutamise korral peab investeerimisühing tagama, et ühing, keda väliseenusepakkujana kasutatakse, peab registrit tegeviseikute sõlmitud isiklike tehingute kohta ja esitab kõnealuse teabe investeerimisühingu nõudmisel talle viivitamatult;

- c) ühingu teada antud või ühingu poolt kindlaks tehtud isiklike tehingute, sealhulgas kõigi kõnealusteks tehinguteks loa andmisega ja sellest keeldumiste kohta peetakse registrit.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata järgmist liiki isiklike tehingute puhul:

- a) isiklikud tehingud, mis on tehtud väärtpaberiportfelli valitsemise teenuse raames, kui tehingule ei eelne sellega seonduvat teabevahetust portfelli halduri ja tegeviseiku või muu isiku vahel, kelle arvel tehing tehakse;
- b) isiklikud tehingud selliste investeerimisfondide aktsiate või osakutega, mis vastavad direktiiviga 85/611/EMÜ antud õiguste kasutamiseks vajalikele tingimustele või mille suhtes kohaldatakse liikmesriigi õiguse kohaselt järelevalvet, millega on nõutav samaväärne riskide hajutamine nende varade suhtes, kui tegeviseik ja mis tahes muu isik, kelle arvel tehing tehakse, ei ole kõnealuse fondi juhtimisega seotud.

2. JAGU

Väliseenusepakkuja kasutamine

Artikkel 13

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2 ja lõike 5 esimene lõik)

Otsustava tähtsusega ja oluliste tööülesannete tähendus

1. Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõike 5 esimese lõigu kohaldamisel loetakse tööülesannet otsustava tähtsusega või oluliseks, kui puudused selle täitmisel või selle täitmata jätmine kahjustaks oluliselt investeerimisühingu jätkuvat vastavust tegevusloa saamise tingimustele ja sellega kaasnevatele kohustustele või tema muude direktiivist 2004/39/EÜ tulenevate kohustuste täitmist või finantstulemust või usaldusvärsust või investeerimisteenuste ja -tegevuse usaldusvärsust või järjepidevust.

2. Ilma et see piiraks mis tahes muudele ülesannetele antavat hinnangut, ei loeta järgmisi ülesandeid lõike 1 kohaldamisel otsustava tähtsusega ega olulisteks:

- a) ühingu osutatavad nõustamisteenused ja muud teenused, mis ei ole osa ühingu investeerimisalasest äritegevusest,

sealhulgas ühingu osutatav õiguslase nõustamise teenus, ühingu personali koolitamine, arveldusteenused ning ühingu ruumide ja töötajate turvamine;

- b) standardteenuste, sealhulgas turu- ja hinnateabe teenuse osutamine.

Artikkel 14

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2 ja lõike 5 esimene lõik)

Otsustava tähtsusega või oluliste tööülesannete või investeerimisteenuste või -tegevuse puhul väliseenusepakkuja kasutamise tingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et otsustava tähtsusega või oluliste tööülesannete või mis tahes investeerimisteenuste või -tegevuse puhul väliseenusepakkuja kasutamise korral peab investeerimisühing jääma täielikult vastutavaks selle eest, et ta täidab kõiki direktiivist 2004/39/EÜ tulenevaid kohustusi ja vastab eelkõige järgmistele tingimustele:

- a) tippjuhtkond ei tohi väliseenusepakkuja kasutamisega delegeerida oma vastutust;
- b) direktiivi 2004/39/EÜ tingimuste kohased investeerimisühingu suhted klientidega ja kohustused klientide ees ei tohi muutuda;
- c) tingimusi, millele investeerimisühing peab direktiivi 2004/39/EÜ artikli 5 kohaselt tegevusloa saamiseks ja tegevusloa saamise tingimustele vastavusse jäämiseks vastama, ei tohi kahjustada;
- d) mis tahes muid tingimusi, mille alusel ühingu tegevusloa anti, ei tohi tühistada ega muuta.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tegutsema piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolikusega mis tahes selliste väliseenusepakkuja kasutamise lepingute sõlmimisel, haldamisel ja lõpetamisel, millega antakse otsustava tähtsusega või olulised tööülesanded või mis tahes investeerimisteenused või -tegevus väliseenusepakkuja kasutamise korras teha teenuse osutajale.

Eelkõige võtavad investeerimisühingud vajalikud meetmed, et tagada järgmistele tingimustele täitmine:

- a) teenuse osutajal peavad väliseenusepakkuja kasutamise korras tehtavate ülesannete, teenuste või tegevuse usaldusväärseks ja professionaalseks teostamiseks olema vajalikud oskused ja selleks seadusega nõutavad load ning ta peab suutma töö mahuga toime tulla;

- b) teenuse osutaja peab välisteenusepakkuja kasutamise korras osutatavaid teenuseid osutama tulemuslikult ning ühing peab selleks kehtestama teenuse osutaja tegevusstandardi hindamise meetoodika;
- c) teenuse osutaja peab välisteenusepakkuja kasutamise korras täidetavate ülesannete üle tegema nõuetekohast järelevalvet ja juhtima adekvaatselt välisteenusepakkuja kasutamisega seotud riske;
- d) kui ilmneb, et teenuse osutaja ei pruugi ülesannetega tulemuslikult toime tulla ega täita neid vastavalt kohaldatavatele seadustele ja regulatiivsetele nõuetele, tuleb võtta asjakohased meetmed;
- e) investeerimisühingul peab olema vajalik asjatundlikkus välisteenusepakkuja kasutamise korras täidetavate ülesannete järelevalve tulemuslikuks tegemiseks ja välisteenusepakkuja kasutamisega seotud riskide juhtimiseks ja ta peab kõnealuste ülesannete üle järelevalvet tegema ja kõnealuseid riske juhtima;
- f) teenuse osutaja peab investeerimisühingut teavitama mis tahes arengust, mis võib oluliselt mõjutada tema võimet täita välisteenusepakkuja kasutamise korras täidetavaid ülesandeid tulemuslikult ja vastavalt kohaldatavatele seadustele ja regulatiivsetele nõuetele;
- g) investeerimisühingul peab olema võimalik vajadusel välisteenusepakkuja kasutamise leping lõpetada, kahjustamata sealjuures oma klientidele osutatavate teenuste järjepidevust ja kvaliteeti;
- h) teenuse osutaja peab seoses välisteenusepakkuja kasutamise korras tehtava tegevusega tegema koostööd investeerimisühingu pädevate asutustega;
- i) investeerimisühingul, tema audiitoritel ja asjaomastel pädevatel asutustel peab olema juurdepääs välisteenusepakkuja kasutamise korras tehtava tegevusega seotud andmetele ja teenuse osutaja äriruumidele ning pädevatel asutustel peab olema võimalik kõnealust juurdepääsuõigust kasutada;
- j) teenuse osutaja peab kaitsma igasugust investeerimisühingu ja tema klientidega seonduvat konfidentsiaalset teavet;
- k) investeerimisühing ja teenuse osutaja peavad koostama, rakendama ja säilitama situatsiooniplaani katastroofijärgseks taastuseks ja kindlustama tagavarasüsteemide perioodilise testimise, kui see on välisteenusepakkuja kasutamise korras täidetava ülesande, osutatava teenuse või teostatava tegevusega seoses vajalik.

3. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingu ja teenuse osutaja vastavad õigused ja kohustused peavad olema omavahel selgelt jaotatud ja vormistatud kirjaliku lepinguna.

4. Liikmesriigid näevad ette, et kui investeerimisühing ja teenuse osutaja kuuluvad samasse kontserni, võib

investeerimisühing käesoleva artikli ja artikli 15 täitmisel võtta arvesse seda, mil määral ühing teenuse osutajat kontrollib või saab tema tegevust mõjutada.

5. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad nõudmisel tegema pädevale asutusele kättesaadavaks kogu teabe, mis on vajalik, võimaldamaks asutusel teha järelevalvet selle üle, kas välisteenusepakkuja kasutamise korras teostatav tegevus vastab käesoleva direktiivi nõuetele.

Artikkel 15

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 2 ja lõike 5 esimene lõik)

Kolmandates riikides paiknevad teenuse osutajad

1. 1. Lisaks artiklis 14 esitatud nõuetele nõuavad liikmesriigid, et kui investeerimisühing annab mittekutselistele klientidele osutatava portfelliivalitsemise investeerimisteenusena välisteenusepakkuja kasutamise korras teha kolmandas riigis paiknevale teenuse osutajale, tagab see investeerimisühing, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) teenuse osutajale on tema päritoluriigis antud tegevusluba või ta on registreeritud asjaomase teenuse osutamiseks ja tema üle tehakse usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet;
- b) investeerimisühingu pädeva asutuse ja teenuse osutaja järelevalveasutuse vahel peab olema asjakohane koostööleping.

2. Kui ühte või mõlemat lõikes 1 nimetatud tingimustest ei ole täidetud, võib investeerimisühing anda investeerimisteenusena välisteenusepakkuja kasutamise korras kolmandas riigis paiknevale teenuse osutajale teha vaid juhul, kui ühing teavitab oma pädevat asutust eelnevalt välisteenusepakkuja kasutamise lepingust ja pädev asutus ei esita teatise saamise järel mõistliku aja jooksul sellele vastuväiteid.

3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, avaldavad liikmesriigid või nõuavad liikmesriigid pädevatelt asutustelt, et nad peavad avaldama teatise, milles nad kirjeldavad oma poliitikat seoses lõike 2 kohase välisteenusepakkuja kasutamisega. Kõnealuses teatises esitatakse näited juhtudest, mille korral pädev asutus ei esita või tõenäoliselt ei esita lõike 2 kohasele välisteenusepakkuja kasutamisele vastuväiteid, kui üks või mõlemad lõike 1 punktides a ja b nimetatud tingimustest ei ole täidetud. Pädev asutus lisab arusaadava selgituse selle kohta, miks ta on seisukohal, et sellistel juhtudel ei kahjusta välisteenusepakkuja kasutamine investeerimisühingu võimet täita oma artikli 14 kohaseid kohustusi.

4. Käesolev artikkel ei piira investeerimisühingute kohustust täita artiklis 14 esitatud nõudeid.

5. Pädevad asutused avaldavad nimekirja kolmandates riikides paiknevatest järelevalveasutustest, kellega neil on lõike 1 punktile b vastavad koostöölepingud.

3. JAGU

Kliendi varade kaitsmine

Artikkel 16

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõiked 7 ja 8)

Kliendi finantsinstrumentide ja vahendite kaitsmine

1. Liikmesriigid nõuavad, et kliendile kuuluvate finantsinstrumentide ja vahenditega seonduvate kliendi huvide kaitseks peavad investeerimisühingud täitma järgmisi nõudeid:

- a) pidama selliseid registreid ja raamatupidamisarvestust, mis võimaldavad neil igal ajahetkel viivitamatult eristada oma valitsetavate varade hulgas ühele kliendile kuuluvaid varasid teisele kliendile kuuluvatest varadest ja klientide varasid oma varadest;
- b) pidama oma registreid ja raamatupidamisarvestust sellisel viisil, mis tagab nende täpsuse ja eriti nende vastavuse hoitavate klientide finantsinstrumentide ja vahenditega;
- c) kontrollima regulaarselt ühingusisese raamatupidamisarvestuse ja registrite vastavust kõnealuseid varasid haldavate kolmandate isikute registritele;
- d) võtma vajalikud meetmed tagamaks, et kliendile kuuluvad finantsinstrumendid, mida hoitakse artikli 17 kohaselt kolmanda isiku juures, on eristatavad investeerimisühingule kuuluvatest finantsinstrumentidest ja kõnealusele kolmandale isikule kuuluvatest finantsinstrumentidest kas kolmanda isiku raamatupidamisarvestuses erinevatele kontodele kirjutamise või muude samaväärsete meetmete abil, millega saavutatakse sama kaitstuse tase;
- e) võtma vajalikud meetmed tagamaks, et kliendi vahendeid, mida hoitakse artikli 18 kohaselt keskpangas, tunnustatavas rahaturufondis või kolmandas riigis tegevusloa saanud pangas või krediidasutuses, hoitakse kontrol või kontodel, mis on eristatavad neist kontodest, millel hoitakse investeerimisühingule kuuluvaid vahendeid;
- f) kehtestama asjakohase organisatsioonilise korralduse kliendi varade või nendega seotud õiguste kaotamise või vähenemise riski minimeerimiseks varade väärkasutamise, pettuse, haldamises esinevate puuduste, ebakorrekse registreerimise või hooletuse tagajärjel.

2. Kui kord, mille investeerimisühing on kehtestanud klientide õiguste tagamiseks vastavalt lõikele 1, ei ole kohaldatavast õigusest, sealhulgas eriti vara või maksejõuetuse küsimusi

reguleerivast õigusest tulenevalt piisav direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõigetes 7 ja 8 esitatud nõuete täitmiseks, näevad liikmesriigid ette meetmed, mida investeerimisühingud peavad võtma kõnealuste kohustuste täitmiseks.

3. Kui selles jurisdiktsioonis kohaldatav õigus, kus kliendi vahendeid või finantsinstrumente hoitakse, ei võimalda investeerimisühingul lõike 1 punktides d või e esitatud nõudeid täita, näevad liikmesriigid ette nõuded, millel on kliendi huvide kaitsmise seisukohast samaväärne mõju.

Artikkel 17

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 7)

Kliendi finantsinstrumentide hoidmine

1. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel hoida finantsinstrumente, mida nad oma klientide nimel hoiavad, kolmanda isiku juures avatud kontrol või kontodel tingimusel, et ühing tegutseb piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolikusega kolmanda isiku ning kõnealuste finantsinstrumentide hoidmise korra valikul, määramisel ja regulaarsel läbivaatusel.

Eelkõige nõuavad liikmesriigid investeerimisühingutelt, et nad peavad arvestama kolmanda isiku asjatundlikkust ja mainet turul ning kõnealuste finantsinstrumentide hoidmisega seotud mis tahes õiguslikke nõudeid või turutavasid, mis võivad klientide õigusi kahjustada.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui jurisdiktsioonis, kus investeerimisühing soovib kliendi finantsinstrumente kolmanda isiku juures hoida, kohaldatakse finantsinstrumentide teise isiku arvel hoidmise suhtes spetsiaalset korda ja järelevalvet, ei hoia investeerimisühing kõnealuseid finantsinstrumente selles jurisdiktsioonis sellise kolmanda isiku juures, kelle suhtes sellist korda ja järelevalvet ei kohaldata.

3. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud ei hoia klientide nimel hoitavaid finantsinstrumente kolmanda isiku juures sellises kolmandas riigis, milles finantsinstrumentide teise isiku arvel hoidmine ei ole reguleeritud, välja arvatud juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) finantsinstrumentide või nendega seotud investeerimisteenuste iseloom nõuab nende hoidmist sellises kolmandas riigis paikneva kolmanda isiku juures;
- b) kui finantsinstrumente hoitakse kutselise kliendi nimel, nõuab see kutseline klient ühingult kirjalikult kõnealuste finantsinstrumentide hoidmist sellises kolmandas riigis paikneva kolmanda isiku juures.

Artikkel 18

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 8)

Kliendi vahendite hoidmine

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad kannaksid kliendi vahendite saamisel need viivitamatult ühele või enamale kontole, mis on avatud ühes järgmistest kohtadest:

- a) keskpank;
- b) krediidasutus, millele on antud tegevusluba vastavalt direktiivile 2000/12/EÜ;
- c) kolmandas riigis tegevusloa saanud pank;
- d) tunnustatav rahaturufond.

Esimest lõiku ei kohaldata krediidasutuste suhtes, kellele on antud tegevusluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivile 2006/48/EÜ (krediidasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuesti koostatud))⁽¹⁾ seoses kõnealuses krediidasutuses hoitavate hoiustega kõnealuse direktiivi tähenduses.

2. Lõike 1 punkti d ja artikli 16 lõike 1 punkti e kohaldamisel tähendab "tunnustatav rahaturufond" investeerimisfondi, millele on antud tegevusluba vastavalt direktiivile 85/611/EMÜ või mille üle teeb järelevalvet ja millele vajadusel annab tegevusloa liikmesriigi õiguse alusel tegutsev asutus ning mis vastab järgmistele tingimustele:

- a) tema peamiseks investeerimiseesmärgiks peab olema oma varade puhasväärtuse hoidmine kas konstantsena nimiväärtes (ilma tuluta) või väärtuse juures, mis vastab investorite algkapitalile, millele on liidetud tulu;
- b) nimetatud peamise investeerimiseesmärgi saavutamiseks peab ta investeerima üksnes kõrge kvaliteedilistesse rahaturuinstrumentidesse, mille lõpptähtaeg või järelejäänud tähtaeg on kuni 397 päeva või mille korrapärane tootluse korrigeerimine on sellise lõpptähtajaga kooskõlas ja mille kaalutud keskmine lõpptähtaeg on 60 päeva. Ta võib kõnealuse eesmärgi saavutada ka investeerides lisaks krediidasutustes hoitavatesse hoiustesse;
- c) tal peavad olema vahendid likviidsuse tagamiseks sama päeva või järgmise päeva arveldusteks.

Punkti b kohaldamisel loetakse rahaturuinstrumenti kõrge kvaliteediliseks, kui kõik pädevad reitinguagentuurid, kes seda instrumenti on hinnanud, on sellele andnud olemasoleva kõrgeima krediidireitingu. Instrumenti, mida ükski pädev reitinguagentuur ei ole hinnanud, ei loeta kõrge kvaliteediliseks.

Teise lõigu kohaldamisel loetakse reitinguagentuur pädevaks, kui ta annab rahaturuinstrumentide kohta krediidireitinguid välja regulaarselt ja professionaalselt ning on aktsepteeritud reitinguagentuur direktiivi 2006/48/EÜ artikli 81 lõike 1 tähenduses.

3. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühing ei hoia kliendi vahendeid keskpangas, peab ta tegutsema piisava vilumuse, ettevaatuse ja hoolikusega krediidasutuse, panga või rahaturufondi, kuhu vahendid kantakse, ja kõnealuste vahendite hoidmise korra valikul, määramisel ja regulaarsel läbivaatamisel.

Liikmesriigid tagavad eriti, et investeerimisühingud võtavad arvesse kõnealuste asutuste või rahaturufondide asjatundlikkust ja mainet turul, et tagada klientide õiguste kaitse, ning kliendi vahendite hoidmisega seotud mis tahes õiguslikke või regulatiivseid nõudeid või turutavasid, mis võivad klientide õigusi kahjustada.

Liikmesriigid tagavad, et klientidel on õigus olla vastu oma vahendite tunnustatavasse rahaturufondi kandmisele.

Artikkel 19

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 7)

Kliendi finantsinstrumentide kasutamine

1. Liikmesriigid ei luba investeerimisühingutel sõlmida lepinguid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks, mis on seotud finantsinstrumentidega, mida nad kliendi nimel hoiavad, või selliseid finantsinstrumente muul viisil oma arvel või ühingu mõne teise kliendi arvel kasutada, välja arvatud juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) klient peab olema andnud instrumentide kindlaksmääratud tingimustel kasutamiseks eelneva selgesõnalise nõusoleku, mida mittekutselise kliendi puhul tõendab tema allkiri või samaväärne alternatiivne menetlus;
- b) kõnealuse kliendi finantsinstrumentide kasutamine peab piirduma kindlaksmääratud tingimustega, millega klient on nõustunud.

2. Liikmesriigid ei või lubada investeerimisühingutel sõlmida lepinguid väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks, mis on seotud finantsinstrumentidega, mida hoitakse kliendi nimel kolmanda isiku valitsetaval esindajakontol, ega muul viisil kasutada finantsinstrumente, mida nad hoiavad sellisel kontol oma arvel või mõne teise kliendi arvel, välja arvatud juhul, kui lisaks lõikes 1 esitatud tingimustele on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- a) iga klient, kelle finantsinstrumente esindajakontol koos hoitakse, peab olema andnud lõike 1 punkti a kohase eelneva selgesõnalise nõusoleku;

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

- b) investeerimisühingud peavad rakendama süsteeme ja kontrolli, mis tagavad, et selliselt kasutatakse ainult nende klientide finantsinstrumente, kes on andnud lõike 1 punkti a kohase eelneva selgesõnalise nõusoleku.

- e) ühing või kõnealune isik saab muult isikult kui klient stiimuli seoses kliendile osutatava teenusega raha, kauba või teenuse näol, mis ei ole selle teenuse eest tavapäraselt makstav vahendus- või teenustasu.

Võimaliku kahjumi õige jaotamise võimaldamiseks peavad investeerimisühingu registris olemas olema nende klientide andmed, kelle juhiste kohaselt finantsinstrumentide kasutamine on toimunud, ning igale nõusoleku andnud kliendile kuuluvate kasutatud finantsinstrumentide arv.

Artikkel 22

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 3 ja artikli 18 lõige 1)

Artikkel 20

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõiked 7 ja 8)

Välisaudiitorite aruanded

Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tagama, et nende välisaudiitorid esitaksid vähemalt kord aastas ühingu päritoluliikmesriigi pädevale asutusele aruande ühingu poolt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõigete 7 ja 8 käesoleva jao kohaselt kehtestatud korra asjakohasuse kohta.

4. JAGU

Huvide konfliktid

Artikkel 21

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 3 ja artikkel 18)

Klienti kahjustada võivad huvide konfliktid

Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud võtavad investeerimis- või kõrvalteenuste või nende kombinatsiooni osutamisest tulenevate kliendi huvisid kahjustada võivate huvide konfliktide liikide kindlaksmääramisel miinimumnõuetena arvesse seda, kas investeerimisühing, tegevisek või ühingu kontrollimisega otseselt või kaudselt seotud isik on mõnes järgnevatest olukordadest kas tulenevalt investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisest või investeerimistegevusest või muul põhjusel:

- a) on tõenäoline, et ühing või kõnealune isik saab kliendi arvel rahalist kasu või väldib rahalist kahju;
- b) kliendile osutatud teenuse või kliendi nimel tehtud tehingu tulemuse puhul erinevad ühingu või kõnealuse isiku huvid kliendi huvidest;
- c) ühingul või kõnealusel isikul on rahaline või muu motiiv eelistada kliendi huvidele mõne teise kliendi või klientide grupi huve;
- d) ühing või kõnealune isik on tegev kliendiga samas ettevõtlusvaldkonnas;

Huvide konflikti vältimise poliitika

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad kehtestama ja rakendama tõhusa huvide konflikti vältimise poliitika, mis on vormistatud kirjalikult ning sobib ühingu suuruse ja struktuuriga ning tema äritegevuse iseloomu, ulatuse ja keerukusega, ning seda jätkuvalt kohaldama.

Kui ühing kuulub kontserni, peab kõnealune poliitika võtma arvesse ka kõiki asjaolusid, millest ühing on või peaks olema teadlik ja millest võib tekkida kontserni teiste liikmete struktuurist või äritegevusest tulenev huvide konflikt.

2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud huvide konflikti vältimise poliitika sisu peab hõlmama järgmist:

- a) selles tuleb investeerimisühingu või tema nimel teostatavate konkreetsete investeerimistegevuste ja -tegevuse ja kõrvalteenustega seoses kindlaks määrata asjaolud, millest tuleneb või võib tuleneda huvide konflikt, mis toob kaasa olulise riski kahjustada ühe või enama kliendi huve;

- b) selles tuleb täpsustada menetlused, mida tuleb järgida, ja meetmed, mida tuleb võtta selliste konfliktidega toimetulekuks.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõike 2 punktis b esitatud menetlused ja meetmed töötatakse välja selliselt, et nendega on tagatud, et tegevisekud, kes on seotud erineva äritegevusega, millega kaasneb lõike 2 punktis a täpsustatud liiki huvide konflikt, teostavad kõnealust tegevust sellisel tasemel sõltumatusega, mis on investeerimisühingu ja tema kontserni suuruse ja tegevuse ning klientide huvide kahjustamise riski suuruse seisukohast asjakohane.

Lõike 2 punkti b kohaldamisel peavad järgitavad menetlused ja vastuvõetavad meetmed hõlmama järgneva loetelu selliseid punkte, mis on ühingu nõutava sõltumatuse taseme tagamiseks vajalikud ja asjakohased:

- a) tulemuslikud menetlused, millega vältida või kontrollida teabevahetust tegevisekute vahel, kes on seotud tegevusega, millega kaasneb huvide konflikti risk, kui kõnealuse teabe vahetamine võib kahjustada ühe või enama kliendi huve;

- b) eraldi järelevalve selliste tegevusikute üle, kelle põhiülesannete hulka kuulub selliste klientide nimel tegevuse teostamine või sellistele klientidele teenuste osutamine, kelle huvid võivad konflikti sattuda või kes muul moel esindavad erinevaid huve (sealhulgas ühingu huvid), mis võivad konflikti sattuda;

- c) mis tahes otsese seose kõrvaldamine peamiselt ühe tegevusega tegelevate tegevusikute ja peamiselt teise tegevusega tegelevate teiste tegevusikute tasustamise või nende loodud tulude vahel, kui sellise tegevusega seoses võib tekkida huvide konflikt;

- d) meetmed, millega takistada või piirata mis tahes isikul avaldamast ebakohast mõju sellele, mil viisil tegevusik investeerimisteenuseid või -tegevust või kõrvalteenuseid või -tegevust osutab või teostab;

- e) meetmed, millega takistada või kontrollida tegevusiku samaaegset või järjestikust tegelemist eraldiseisvate investeerimisteenuste või -tegevuse või kõrvalteenuste või -tegevuse osutamise või teostamisega, kui selline tegelemine nendega võib kahjustada huvide konfliktide nõuetekohast haldamist.

Kui ühe või enama sellise meetme või menetluse vastuvõtmine või rakendamine ei taga nõutavat sõltumatuse taset, nõuavad liikmesriigid investeerimisühingutelt, et nad peavad vastu võtma sellised alternatiivsed või täiendavaid meetmed ja menetlused, mis on sõltumatuse taseme tagamiseks vajalikud ja asjakohased.

4. Liikmesriigid tagavad, et direktiivi 2004/39/EÜ artikli 18 lõike 2 kohane klientidele avalikustamine toimub püsival andmekandjal, piisava üksikasjalikkusega ja võttes arvesse seda, mis liiki kliendiga on tegemist, et asjaomasel kliendil oleks võimalik langetada põhjendatud otsus seoses investeerimis- või kõrvaltegevusega, mille puhul huvide konflikt tekib.

Artikkel 23

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 6)

Kahjulikku huvide konflikti põhjustavate teenuste ja tegevuse register

Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad pidama registrit sellist liiki investeerimis- ja kõrvalteenuste ja investeerimistevõtte kohta, mis on osutatud või teostatud ühingu poolt või nimel ja mille puhul on tekkinud või käimasoleva teenuse osutamise või tegevuse puhul võib tekkida huvide konflikt, millega kaasneb oluline risk kahjustada ühe või enama kliendi huve, ning kõnealust registrit regulaarselt ajakohastama.

Artikkel 24

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 2)

Investeerimisanalüüs

1. Artikli 25 kohaldamisel tähendab "investeerimisanalüüs" analüüsi või muud teavet, mille alusel saab otseselt või kaudselt soovitada või välja pakkuda investeerimisstrateegia seoses ühe või mitme finantsinstrumendi või finantsinstrumendi emitendiga (sealhulgas teabeaotuskanalitele või avalikkusele mõeldud mis tahes arvamus selliste instrumentide praeguse või tulevase väärtuse või hinna kohta), mille puhul on täidetud järgmised tingimused:

- a) seda nimetatakse investeerimisanalüüsiks või kirjeldatakse selle või sellele sarnase nimetusega või esitatakse muul viisil soovitusena esitatud küsimuste objektiivse ja sõltumatu selgitusena;
- b) kui kõnealuse soovitusena andis investeerimisühing kliendile, ei kujuta see endast investeerimisnõustamist direktiivi 2004/39/EÜ tähenduses.

2. Direktiivi 2003/125/EÜ artikli 1 lõike 3 kohast liiki soovitusi, mis on seotud direktiivis 2004/39/EÜ määratletud finantsinstrumentidega ja mis ei vasta lõikes 1 esitatud tingimustele, käsitletakse direktiivile 2004/39/EÜ vastava reklaamteatena ja liikmesriigid nõuavad, et kõik soovitusena koostatud või seda levitavad investeerimisühingud peavad tagama, et see oleks selgesti sellisena määratletav.

Lisaks sellele nõuavad liikmesriigid kõnealustelt ühingutelt, et mis tahes kõnealuses soovitusena (soovitus võib olla ka suuline) peab olema selge ja silmatorkav kinnitus selle kohta, et see ei ole koostatud õiguslike nõuete kohaselt, mille eesmärgiks on toetada investeerimisanalüüsi sõltumatust, ja et selle suhtes ei kohaldata mingit investeerimisanalüüsi levitamisele eelneva kauplemise keeldu.

Artikkel 25

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 3)

Täiendavad organisatsioonilised nõuded, kui ühendus koostab ja levitab investeerimisanalüüsi

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, mis kas omal või oma kontserni liikmete vastutusel koostavad selliseid investeerimisanalüüsi või korraldavad nende koostamist, mis on mõeldud seejärel ühingu klientidele või avalikkusele levitamiseks või mille neile seejärel levitamine on tõenäoline, et nad peavad tagama kõigi artikli 22 lõikes 3 esitatud meetmete rakendamise investeerimisanalüüsi koostavate finantsanalüütikute või muude tegevusikute suhtes, kelle kohustused või ärihuvid

võivad sattuda vastuollu nende isikute huvidega, kellele investeerimisanalüüs levitatakse.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, kelle suhtes kohaldatakse lõiget 1, et nad peavad rakendama korda, mille eesmärk on tagada järgmiste tingimuste täitmine:

a) finantsanalüütikud ja muud tegevisikud ei tohi teha isiklikke tehinguid ega kaubelda (muul viisil kui heauskselt ja tavapärase turutegemise käigus tegutseva turutegijatena või täites kliendi omaalgatuslikku tehingukorraldust) ühegi teise isiku, sealhulgas investeerimisühingu, nimel selliste finantsinstrumentidega, mille kohta investeerimisanalüüs on tehtud, või seotud finantsinstrumentidega, teades kõnealuse investeerimisanalüüsi tõenäolist ajastust või sisu, mis ei ole avalikkusele ega klientidele kättesaadav ja mida ei saa avalikkusele või klientidele kättesaadavast teabest kergelt järeldada, kuni investeerimisanalüüsi saajatel on olnud piisavalt võimalust selle alusel tegutseda;

b) asjaoludel, mida punktis a ei käsitleta, ei tohi finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsides koostamisega tegelevad tegevisikud teha finantsinstrumentidega, mille kohta investeerimisanalüüs on tehtud, või seotud finantsinstrumentidega isiklikke tehinguid, kui see on vastuolus kehtivate soovitudustega, välja arvatud erandlikel asjaoludel ja ühingu juriidilisi või täitmiskontrolli ülesandeid täitva töötaja eelneva nõusoleku korral;

c) investeerimisühingud, finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsides koostamisega tegelevad tegevisikud ei tohi võtta vastu stiimuleid isikutelt, kellel on investeerimisanalüüsi sisuga seoses olulised huvid;

d) investeerimisühingud, finantsanalüütikud ja muud investeerimisanalüüsides koostamisega tegelevad tegevisikud ei tohi lubada emitentidele soodsaid analüüsi tulemusi;

e) emitentidel, muudel tegevisikutel kui finantsanalüütikutel ja muudel isikutel ei tohi olla lubatud enne investeerimisanalüüsi avaldamist tutvuda investeerimisanalüüsides projektidega analüüsis esitatud faktiliste andmete täpsuse kontrollimiseks või mis tahes muul eesmärgil kui ühingu juriidiliste kohustuste täitmise kontrollimiseks, kui projekt hõlmab soovitusi või taotlusi.

Käesolevas lõikes tähendab "seotud finantsinstrument" finantsinstrumenti, mille hinda mõjutab oluliselt sellise teise finantsinstrumendi hinnadünaamika, mille kohta investeerimisanalüüs on koostatud, ja mis hõlmab selle teise finantsinstrumendi alusel sõlmitud tuletisinstrumente.

3. Liikmesriigid vabastavad investeerimisühingud, mis levitavad teise isiku koostatud investeerimisanalüüsi avalikkusele või klientidele, lõike 1 täitmisest, kui täidetud on järgmised kriteeriumid:

- a) investeerimisanalüüsi koostav isik ei kuulu investeerimisühinguga samasse kontserni;
- b) investeerimisühing ei muuda oluliselt investeerimisanalüüsis esitatud soovitusi;
- c) investeerimisühing ei esita investeerimisanalüüsi selliselt, nagu oleks see tema koostatud;
- d) investeerimisühing kontrollib, et analüüsi koostaja suhtes kohaldatakse asjaomase analüüsi koostamisega seoses nõudeid, mis on samaväärsed käesoleva direktiivi kohaste nõuetega, või et analüüsi koostaja on kehtestanud eeskirjad, millega sellised nõuded on ette nähtud.

III PEATÜKK

INVESTEERIMISÜHINGUTE TEGUTSEMISTINGIMUSED

1. JAGU

Stiimulid

Artikkel 26

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 1)

Stiimulid

Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühinguid ei loeta tegutsevaks ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega, kui nad seoses kliendile investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisega maksavad või võtavad vastu mis tahes muud teenus- või vahendustasu või mitterahalist hüvet kui:

- a) teenustasu, vahendustasu või mitterahaline hüve, mida makstakse kliendile või tema nimel tegutsevale isikule või võetakse kliendilt või tema nimel tegutsevalt isikult vastu;
- b) teenustasu, vahendustasu või mitterahaline hüve, mida makstakse kolmandale isikule või tema nimel tegutsevale isikule või võetakse kolmandalt isikult või tema nimel tegutsevalt isikult vastu, kui täidetud on järgmised tingimused:

- i) teenustasu, vahendustasu või hüve olemasolu, iseloom ja summa või kui summat ei saa kindlaks teha, siis selle arvutamise meetod, peab olema kliendile avaldatud selgelt ning ammendaval, täpsel ja arusaadaval viisil enne asjakohase investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist;

- ii) teenustasu, vahendustasu või mitterahalise hüve maksmise eesmärk peab olema parandada asjaomase teenuse kvaliteeti kliendi jaoks ning see ei tohi kahjustada ühingu kohustust tegutseda kliendi parimates huvides.
- c) nõuetekohased tasud, mis võimaldavad investeerimisteenuste osutamist või mis on nende osutamiseks vajalikud, näiteks hoidmise tasu, arveldus- ja valuutavahetustasud, regulatiivsed lõivud või juriidilise nõustamise tasud, ja millest nende iseloomu arvestades ei saa tuleneda konflikti ühingu kohustusega tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega.

Liikmesriigid lubavad investeerimisühingul punkti b alapunkti i kohaldamisel avaldada tasu, vahendustasu või mitterahalise hüve tasumise korra põhitingimused kokkuvõtlikus vormis, kui ta kohustub kliendi nõudmisel avaldama täiendavaid üksikasju ja kui ta sellest kohustusest kinni peab.

2. JAGU

Klientidele ja potentsiaalsetele klientidele esitatav teave

Artikkel 27

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 2)

Tingimused, millele teave peab vastama, et see oleks õiglane, selge ja mitte eksitav

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tagama, et kogu teave (sealhulgas reklaamteated), mille nad on suunanud mittekutselistele klientidele või potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele või mida nad levitavad selliselt, et see tõenäoliselt jõuab kõnealuste klientideni, vastab lõigetes 2–8 esitatud tingimustele.
2. Lõikes 1 osutatud teabe hulka kuulub investeerimisühingu nimi.

Teave peab olema täpne ja eelkõige ei tohi rõhutada investeerimisteenusest või finantsinstrumendist saadavat võimalikku kasu, ilma samaaegselt ka mis tahes asjakohaseid riske õiglaselt ja silmatorkavalt välja toomata.

Teave peab olema piisav selleks ja esitatud selliselt, et see oleks tõenäoliselt mõistetav sellise sihtrühma keskmisele liikmele, kellele see on suunatud või kes on tõenäoliselt selle saajaks.

Teabes ei varjata, vähendada ega muudeta ebaselgeks olulisi elemente, kinnitusi ja hoiatusi.

3. Kui teabega võrreldakse investeerimis- või kõrvalteenuseid või neid osutavaid isikuid või finantsinstrumente, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) võrdlus peab olema asjakohane ning esitatud õiglasel ja tasakaalustatud viisil;

- b) täpsustatud peavad olema võrdluseks kasutatud teabeallikad;
- c) tuleb näidata, millised olid võrdluse tegemiseks kasutatud peamised faktid ja eeldused.

4. Kui teabes on viidatud finantsinstrumendi, finantsindeksi või investeerimisteenuse varasemale tootlusele, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) kõnealust viidet ei tohi teates esitada kõige silmatorkavana;
- b) teabes peab olema esitatud asjakohane tootlust käsitlev teave viimase viie vahetult eelneva aasta kohta või kui finantsinstrumenti on pakutud, finantsindeksit koostatud või investeerimisteenust osutatud alla viie aasta, siis kogu selle pakkumise, koostamise või osutamise perioodi kohta või sellise pikema perioodi kohta, nagu ühing otsustab, ning kõnealune tootlust käsitlev teave peab kõigil juhtudel põhinema tervetel 12-kuulistel perioodidel;
- c) vaatlusperiood ja teabe allikas peavad olema selgelt esitatud;
- d) teabes peab olema esitatud silmatorkav hoiatus selle kohta, et andmed kajastavad minevikku ja et varasem tootlus ei ole tulevase tootluse usaldusväärne näitaja;

- e) kui viide põhineb arvandmetel, mis on esitatud muus valuutas kui selle liikmesriigi oma, mille resident mittekutseline klient või potentsiaalne mittekutseline klient on, tuleb see valuuta selgelt ära näidata ja lisada hoiatus selle kohta, et tulu võib valuutakursi kõikumise tõttu suurened või väheneda;

- f) kui viide põhineb brutootlusel, tuleb avaldada vahendustasude, teenustasude või muude tasude mõju.

5. Kui teave hõlmab modelleeritud varasemat tootlust või kui teabes on sellele viidatud, peab see olema finantsinstrumendi või finantsindeksiga seotud ning täidetud peavad olema järgmised tingimused:

- a) modelleeritud varasem tootlus peab põhinema ühe või mitme sellise finantsinstrumendi või finantsindeksi tegelikul varasemal tootlusel, mis on asjaomase finantsinstrumendiga samalaadne või on selle alusvaraks;
- b) punktis a osutatud tegeliku varasema tootlusega seoses peavad olema täidetud lõike 4 punktides a–c, e ja f esitatud tingimused;
- c) teabes peab olema esitatud silmatorkav hoiatus selle kohta, et andmed kajastavad modelleeritud varasemat tootlust ja et varasem tootlus ei ole tulevase tootluse usaldusväärne näitaja.

6. Kui teabes on esitatud tulevase tootluse prognoos, peavad olema täidetud järgmised tingimused:

- a) teave ei tohi põhineda modelleeritud varasemat tootlusel ega sellele viidata;
- b) teave peab tuginema mõistlikele eeldustele, mida toetavad objektiivsed andmed;
- c) kui teave põhineb brutootlusel, tuleb avaldada vahendustasude, teenustasude või muude tasude mõju;
- d) teabes peab olema esitatud silmatorkav hoiatus selle kohta, et selline prognoos ei ole tulevase tootluse usaldusväärne näitaja.

7. Kui teabes viidatakse konkreetsele maksukäsitlusele, peab teabes silmatorkaval viisil teada andma, et maksukäsitlus sõltub iga kliendiga seonduvatest individuaalsetest asjaoludest ja et see võib tulevikus muutuda.

8. Teabes ei tohi kasutada ühegi pädeva asutuse nime sellisel viisil, millest võiks järeldada, nagu oleks asjaomane asutus investeerimisühingu toodetele või teenustele kinnituse või heakskiidu andnud, ega viisil, millest võiks jääda selline mulje.

Artikkel 28

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 3)

Klientide liigitusega seonduv teave

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud teavitavad uusi ja olemasolevaid kliente sellest, et investeerimisühing on direktiivi 2004/39/EÜ nõuete kohaselt nad liigitanud kas mittekutseliseks või kutseliseks kliendiks või kõlblikuks vastaspooleks vastavalt kõnealusele direktiivile.

2. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud teavitavad kliente püsival andmekandjal kliendi õigustest taotleda enda teistsugust liigitamist ja sellega kaasneda võivatest piirangutest kliendi kaitstuse tasemes.

3. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel kas oma algatusel või asjaomase kliendi taotlusel:

- a) kohelda kas kutselise või mittekutselise kliendina klienti, keda muul juhul võiks liigitada kõlbliku vastaspoolena vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 24 lõikele 2;
- b) kohelda mittekutselise kliendina klienti, keda direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jao kohaselt loetakse kutseliseks kliendiks.

Artikkel 29

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 3)

Klientidele esitatava teabe üldnõuded

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad piisava ajavaruga enne, kui investeerimis- või kõrvalteenuste osutamise leping on mittekutselise kliendi või potentsiaalse mittekutselise kliendi jaoks siduvaks muutunud, või enne seda, kui talle hakatakse kõnealuseid teenuseid osutama, olenevalt sellest, kumb toimub varem, esitama kõnealusele mittekutselisele kliendile või potentsiaalsele mittekutselisele kliendile järgmise teabe:

- a) mis tahes sellise lepingu tingimused;
 - b) artikli 30 kohaselt nõutav kõnealuse lepinguga või kõnealuste investeerimis- või kõrvalteenustega seonduv teave.
2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad piisava ajavaruga enne mittekutselistele klientidele või potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamist esitama artiklite 30–33 kohase teabe.
3. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad piisava ajavaruga enne asjaomase teenuse osutamist esitama kutselistele klientidele artikli 32 lõigetes 5 ja 6 osutatud teabe.

4. Lõigetes 1–3 osutatud teave esitatakse püsival andmekandjal või veebilehel (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.

5. Erandina lõigetest 1 ja 2 lubavad liikmesriigid investeerimisühingutel esitada mittekutselisele kliendile lõike 1 kohaselt nõutava teabe vahetult pärast seda, kui investeerimis- või kõrvalteenuste osutamise leping on kliendi jaoks siduvaks muutunud, ja lõike 2 kohaselt nõutava teabe vahetult pärast teenuse osutamise alustamist järgmistel asjaoludel:

- a) ühing ei suutnud täita lõigetes 1 ja 2 täpsustatud ajalisi piiranguid seetõttu, et kliendi nõudmisel sõlmiti leping sidevahendi teel, mis ei võimaldanud ühingul teavet lõigete 1 ja 2 kohaselt esitada;
- b) kõigil juhtudel, mil Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivi 2002/65/EÜ (milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturustust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ) ⁽¹⁾ artikli 3 lõiget 3 muul viisil ei kohaldata, täidab investeerimisühing kõnealuse artikli kohaseid mittekutseliste klientidega või potentsiaalsete mittekutseliste klientidega seonduvaid nõudeid selliselt, nagu mittekutseline klient või potentsiaalne mittekutseline klient oleks "tarbija" ja investeerimisühing "teenuse osutaja" kõnealuse direktiivi tähenduses.

⁽¹⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16.

6. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud teavitavad klienti piisava ajavaruga mis tahes olulistest muutustest artiklite 30–33 kohaselt esitatud teabes, mis seondub teenusega, mida ühing kõnealusele kliendile osutab. Kui teave, millega kõnealune teavitus seondub, oli esitatud püsival andmekandjal, esitatakse ka kõnealune teavitus püsival andmekandjal.

7. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad tagama reklaamteadetes esitatud teabe vastavuse mis tahes teabele, mille ühing on klientidele investeerimis- ja kõrvalteenustete osutamise käigus esitanud.

8. Liikmesriigid tagavad, et kui reklaamteates on esitatud järgnevat laadi pakkumine või kutse ja täpsustatud vastamise viis või esitatud ankeet, millega vastuse võib saata, peab reklaamteates olema esitatud selline artiklites 30–33 osutatud teave, mis on kõnealuse pakkumise või kutse puhul asjakohane:

- a) pakkumine finantsinstrumendiga või investeerimis- ja kõrvalteenusega seonduva lepingu sõlmimiseks mis tahes isikuga, kes reklaamile vastab;
- b) kutse mis tahes isikule, kes reklaamile vastab, esitada pakkumine finantsinstrumendiga või investeerimis- ja kõrvalteenusega seonduva lepingu sõlmimiseks.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui potentsiaalne mittekutseline klient peab reklaamteates esitatud pakkumisele või kutsele vastamiseks tutvuma muu dokumendi või muude dokumentidega, mis üksikult või koos sisaldavad seda teavet.

Artikkel 30

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 esimene taane)

Mittekutselistele klientidele ja potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele investeerimisühingu ja tema teenuste kohta esitatav teave

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad mittekutselistele klientidele või potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele vajadusel esitama järgmise üldise teabe:

- a) investeerimisühingu nimi ja aadress ning kontaktandmed, mis on vajalikud selleks, et klient saaks ühinguaga tulemuslikult suhelda;
- b) keel, milles klient võib investeerimisühinguga suhelda ja ühingult dokumente ja muud teavet saada;
- c) teabeedastusviisid, mida kasutatakse investeerimisühingu ja kliendi vahelises suhtluses ja mis vajaduse korral hõlmavad korralduste saatmise ja vastuvõtmise viise;
- d) kinnitus selle kohta, et investeerimisühing omab tegevusluba, ja asjaomase tegevusloa väljastanud pädeva asutuse nimi ja kontaktaadress;

e) kui investeerimisühing tegutseb seotud vahendaja kaudu, siis asjakohane kinnitus selle kohta, milles tuleb täpsustada ka liikmesriik, kus kõnealune seotud vahendaja on registreeritud;

f) teenuse osutamist käsitlevate, investeerimisühingu vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikele 8 kliendile esitatavate aruannete iseloom, sagedus ja aeg;

g) kui investeerimisühing hoiab kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid, siis kokkuvõtlik kirjeldus meetmetest, mida investeerimisühing rakendab kliendi varade kaitse tagamiseks, sealhulgas kokkuvõtlikud andmed mis tahes asjakohase investeeeringute ja hoiuste tagamise skeemi kohta, mida kohaldatakse ühingu suhtes tulenevalt tema tegevusest liikmesriigis;

h) investeerimisühingu artikli 22 kohaselt rakendatava huvide konfliktide vältimise poliitika kirjeldus, mille võib esitada kokkuvõtlikus vormis;

i) kliendi nõudmisel alati täiendavad andmed kõnealuse huvide konfliktide vältimise poliitika kohta püsival andmekandjal või veebilehel (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.

2. Selleks et kliendil, kellele teenust osutatakse, oleks võimalik ühingu tulemusi hinnata, tagavad liikmesriigid, et portfelliavalitsemise teenuse osutamisel rakendavad investeerimisühingud asjakohast hindamis- ja võrdlusmeetodit, näiteks asjakohast võrdlusalust, mis põhineb kliendi investeerimiseesmärkidel ja kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide liikidel.

3. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühingud teevad ettepaneku portfelliavalitsemise teenuste osutamiseks mittekutselisele kliendile või potentsiaalsele mittekutselisele kliendile, siis esitavad nad talle lisaks lõike 1 kohaselt nõutavale teabele ka selle järgnevast teabest, mis on asjaomasel juhul asjakohane:

- a) teave kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide hindamise meetodi ja sageduse kohta;
- b) andmed kõigi kliendi portfelli kuuluvate finantsinstrumentide või vahendite või neist mingi osa suhtes rakendatava väärtpaberiportfelli valitsemise delegeerimise kohta;
- c) täpsustus mis tahes võrdlusaluse kohta, mida kasutatakse kliendi portfelli tootluse hindamisel;
- d) kliendi portfelli kuuluda võivate finantsinstrumentide liigid ja nende instrumentidega teha võidavate tehingute liigid, sealhulgas mis tahes piirangud;
- e) haldamise eesmärgid, riski tase, mida tuleb arvesse võtta juhi poolse väärtpaberiportfelli valitsemise rakendamises, ja väärtpaberiportfelli valitsemise mis tahes konkreetsed piirangud.

Artikkel 31

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 teine taane)

Teave finantsinstrumentide kohta

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitama finantsinstrumentide iseloomu ja nendega seotud riskide üldise kirjelduse, võttes eelkõige arvesse seda, kas klient liigitub mittekutseliseks või kutseliseks kliendiks. Kirjelduses peab selgitama asjaomase konkreetset liiki instrumendi olemust ja konkreetselt seda liiki instrumendiga seotud riske põhjalikkusega, mis on piisav võimaldamaks kliendil teha põhjendatud investeerimisotsuseid.

2. Kui see on konkreetset liiki instrumendi ning kliendi liigi ja teadmiste taseme puhul asjakohane, hõlmab riskide kirjeldus järgnevat:

- a) asjaomast liiki finantsinstrumentidega seotud riskid, sealhulgas selgitus finantsvõimenduse ja selle mõju ning kogu investeeringu kaotamise riski kohta;
- b) asjaomaste instrumentide hinna volatiilsus ning võimalikud piirangud, mis on seotud juurdepääsetaval asjaomaste instrumentide turul;
- c) asjaolu, et asjaomaste instrumentidega tehingute tegemisel võivad investori jaoks lisaks instrumentide soetamise kulule täiendavalt kaasneda rahalised kohustused ja muud täiendavad kohustused, sealhulgas tingimuslikud kohustused;
- d) mis tahes tagatisenõuded või samalaadsed kohustused, mida kohaldatakse asjaomast liiki instrumentide suhtes.

Liikmesriigid võivad täpsustada käesoleva lõike kohaselt nõutava riskide kirjelduse täpsed tingimused või nende sisu.

3. Kui investeerimisühing esitab mittekutselisele kliendile või potentsiaalsele mittekutselisele kliendile teavet finantsinstrumendi kohta, mida parasjagu avalikkusele pakutakse, ja selle pakkumisega seoses on avaldatud prospekt vastavalt direktiivile 2003/71/EÜ, teavitab kõnealune ühing klienti või potentsiaalset klienti, kus kõnealune prospekt on avalikkusele kättesaadav.

4. Kui mitmest erinevast finantsinstrumendist või -teenusest koosneva finantsinstrumendiga seotud riskid on tõenäoliselt suuremad kui ühegi tema komponendi omad, esitab investeerimisühing asjakohase kirjelduse kõnealuse finantsinstrumendi komponentide ja selle kohta, kuidas nende omavahelised mõjud riske suurendavad.

5. Finantsinstrumentide korral, mis hõlmavad kolmanda isiku tagatist, peab tagatise kohta esitatav teave sisaldama piisavalt üksikasjalikke andmeid garanti ja tagatise kohta, et mittekutselisel kliendil või potentsiaalsel mittekutselisel kliendil oleks võimalik tagatist õiglaselt hinnata.

Artikkel 32

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 esimene taane)

Kliendi finantsinstrumentide ja kliendi vahendite kaitsmisega seotud teabenõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et kui investeerimisühingud hoiavad mittekutselistele klientidele kuuluvaid finantsinstrumente või vahendeid, esitavad nad neile mittekutselistele klientidele või potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele sellise lõigetes 2–7 täpsustatud teabe, mis on asjaomasel juhul asjakohane.

2. Investeerimisühing teavitab mittekutselist klienti või potentsiaalset mittekutselist klienti sellest, kui kõnealuse kliendi finantsinstrumente või vahendeid võib investeerimisühingu nimel hoida kolmas isik, ja investeerimisühingu riigi õiguse kohasest vastutusest selle kolmanda isiku mis tahes tegude või tegematajätmistest eest ning sellest, mis tagajärjed kõnealuse kolmanda isiku maksejõuetusega kliendi jaoks kaasnevad.

3. Kui mittekutselise kliendi või potentsiaalse mittekutselise kliendi finantsinstrumente võib kolmas isik hoida esindajakontol (kui see on riigi õigusega lubatud), teavitab investeerimisühing klienti sellest asjaolust ja esitab talle silmatorkava hoiatuse sellest tulenevate riskide kohta.

4. Kui riigi õiguse kohaselt ei ole võimalik kolmanda isiku juures hoitavaid kliendi finantsinstrumente eristada kõnealusele kolmandale isikule või investeerimisühingule kuuluvatest finantsinstrumentidest, teavitab investeerimisühing mittekutselist klienti või potentsiaalset mittekutselist klienti sellest ja esitab talle silmatorkava hoiatuse sellest tulenevate riskide kohta.

5. Investeerimisühing teavitab mittekutselist klienti või potentsiaalset mittekutselist klienti sellest, kui kontode suhtes, millel kõnealuse kliendi finantsinstrumente või vahendeid hoitakse, kohaldatakse või hakatakse edaspidi kohaldama muu jurisdiktsiooni õigust kui liikmesriigi oma, ja märgib, et kliendi või potentsiaalse kliendi kõnealuste finantsinstrumentide või vahenditega seonduvad õigused võivad seetõttu olla erinevad.

6. Investeerimisühing teavitab klienti kõigist väärtpaberitega seotud õigustest, mis ühingul on või võivad olla kliendi finantsinstrumentide või vahenditega seoses, ja nende tingimustest, ning kõnealuste finantsinstrumentide või vahenditega seonduvatest tasaarveldamise õigustest. Vajadusel teavitab investeerimisühing klienti ka asjaolust, et depositeoriumil võivad olla kõnealuste instrumentide või varadega seoses väärtpaberitega seotud õigused või tasaarvestamise õigus.

7. Investeerimisühing peab enne lepingute sõlmimist väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguteks seoses finantsinstrumentidega, mida ta hoiab mittekutselise kliendi nimel, või enne selliste finantsinstrumentide muul viisil oma arvel või mõne teise kliendi arvel kasutamist esitama mittekutselisele kliendile piisava ajavaruga enne kõnealuste finantsinstrumentide kasutamist

püsival andmekandjal selge, täieliku ja täpse teabe, mis käsitleb kõnealuste finantsinstrumentide kasutamise seonduvaid investimisühingu kohustusi ja vastutust, sealhulgas nende tagastamise tingimused, ja kaasnevaid riske.

Artikkel 33

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 neljas taane)

Teave kulude ja nendega seotud tasude kohta

Liikmesriigid nõuavad investimisühingutelt, et nad peavad esitama mittekutselistele klientidele või potentsiaalsetele mittekutselistele klientidele kulusid ja nendega seotud tasusid käsitleva teabe, mis hõlmab vastavalt vajadusele järgmisi andmeid:

- a) koguhind, mille klient peab seoses finantsinstrumendi või investimis- või kõrvalteenusega tasuma, sealhulgas kõik seonduvad teenustasud, vahendustasud, tasud ja kulud, ning kõik investimisühingu kaudu tasutavad maksud, või kui täpset maksumust ei ole võimalik näidata, siis kogumaksumuse arvutamise alused, mille abil klient saab selle ise kindlaks teha;
- b) kui mis tahes osa punktis a osutatud kogumaksumusest makstakse välisvaluutas või kujutab endast välisvaluutas väljendatud summat, siis märke asjaomase valuuta ning kohaldatavate vahetuskursside ja konverteerimiskulude kohta;
- c) märke võimaluse kohta, et peale investimisühingu kaudu tasutavate või selle kehtestatud tasude ja maksude võivad finantsinstrumendiga tehtud tehinguga või investimisteenus osutamisega kliendi jaoks kaasned ka muud maksud või tasud;
- d) maksamise või muu täitmise kord.

Punkti a kohaldamisel tuuakse ühingu nõutavad vahendustasud igal juhtumil puhul välja punktthaaval.

Artikkel 34

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 teine ja neljas taane)

Direktiivi 85/611/EMÜ kohaselt koostatud teave

1. Liikmesriigid tagavad, et direktiivi 85/611/EMÜ kohase investimisfondi aktsiate või osakute puhul loetakse kõnealuse direktiivi artiklile 28 vastavat lihtsustatud prospekti direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 teise taande kohaldamisel asjakohaseks teabeks.

2. Liikmesriigid tagavad, et direktiivi 85/611/EMÜ kohaste investimisfondi aktsiate või osakute puhul loetakse kõnealuse direktiivi artiklile 28 vastavat lihtsustatud prospekti direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 3 neljanda taande kohaldamisel asjakohaseks teabeks seoses avatud investimisfondide (UCITS)

enda kulude ja nendega seonduvate tasudega, sealhulgas sisemise ja väljumise eest küsitavate vahendustasudega.

3. JAGU

Sobivuse ja asjakohasuse hindamine

Artikkel 35

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 4)

Sobivuse hindamine

1. Liikmesriigid tagavad, et investimisühingud saavad klientidelt või potentsiaalsetelt klientidelt teavet, mis on ühingule vajalik selleks, et mõista kliendiga seonduvaid põhilisi asjaolusid, ja et ühingul oleks osutatava teenuse olemust ja ulatust nõuetekohaselt arvesse võttes mõistlik alus arvata, et konkreetne tehing, mida soovitatakse või mis sõlmitakse portfelligalitseamise teenuse osutamise raames, vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) tehing vastab asjaomase kliendi investimiseesmärkidele;
- b) klient suudab finantsiliselt kanda tehinguga seonduvaid mis tahes investimiseriske, mis on vastavuses tema investimiseesmärkidega;
- c) kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, mõistmaks tehinguga või tema portfelli haldamisega kaasnevaid riske.

2. Kutselisele kliendile investimisteenus pakkumisel on investimisühingul õigus eeldada, et kliendil on nende toodete, tehingute ja teenustega seoses, mille puhul ta on kutseliseks kliendiks liigitatud, lõike 1 punktis c nimetatud vajalik teadmiste ja kogemuste tase.

Kui investimisteenus seisneb direktiivi 2004/39/EÜ II lisa 1. ja 2. kohasele kutselisele kliendile investimisnõustamise pakkumises, on investimisühingul lõike 1 punkti b kohaldamisel õigus eeldada, et klient on finantsiliselt võimeline kandma mis tahes seonduvaid investimiseriske, mis on kooskõlas asjaomase kliendi investimiseesmärkidega.

3. Kliendi või potentsiaalse kliendi finantsolukorda käsitlev teave hõlmab vajadusel teavet tema regulaarse sissetuleku allika ja suuruse, tema varade, sealhulgas likviidsete varade, investeringute ja kinnisvara ning regulaarsete finantskohustuste kohta.

4. Kliendi või potentsiaalse kliendi investimiseesmärgede käsitlev teave hõlmab vajadusel teavet selle kohta, kui kaua klient soovib investeringut hoida, ning tema riskieelistuste, riskiprofiili ja investeringu eesmärgi kohta.

5. Kui investimisnõustamise või portfelligalitseamise teenuse pakkumisel ei saa investimisühing kliendilt või potentsiaalselt kliendilt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikes 4 nõutud teavet, ei soovita investimisühing sellele kliendile või potentsiaalsele kliendile investimisteenusid ega finantsinstrumente.

Artikkel 36

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 5)

Asjakohasuse hindamine

Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad selle hindamisel, kas direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikes 5 osutatud investeerimisteenus on kliendi jaoks asjakohane, tegema kindlaks, kas kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, mõistmaks pakutava või nõutava toote või investeerimisteenusega kaasnevaid riske.

Sel eesmärgil on investeerimisühingul õigus eeldada, et kutselisel kliendil on vajalikud teadmised ja kogemused, mõistmaks nende konkreetsete investeerimisteenuste või tehingute või tehingu- või tooteliikidega kaasnevaid riske, mille puhul ta on liigitatud kutseliseks kliendiks.

Artikkel 37

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõiked 4 ja 5)

Nii sobivuse kui ka asjakohasuse hindamisel rakendatavad sätted

1. Liikmesriigid tagavad, et teave kliendi või potentsiaalse kliendi teadmiste ja kogemuste kohta investeerimise valdkonnas hõlmab järgnevat sel määral, mil see on asjakohane kliendi olemuse, osutatava teenuse olemuse ja ulatuse, kavandatava toote või tehingu liigi ning nende keerukuse ja nendega kaasnevate riskide seisukohast:

- a) nende teenuste, tehingute ja finantsinstrumentide liigid, mida klient hästi tunneb;
- b) kliendi finantsinstrumentidega tehtavate tehingute iseloom, maht ja sagedus ning ajavahemik, mille jooksul need on tehtud;
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi haridustase ja elukutse või asjakohane varasem elukutse.

2. Investeerimisühing ei tohi soodustada kliendi või potentsiaalse kliendi poolt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõigetes 4 ja 5 nõutava teabe esitamata jätmist.

3. Investeerimisühingul on õigus tugineda oma klientide või potentsiaalsete klientide esitatavale teabele, välja arvatud juhul,

kui ühing on teadlik või peaks olema teadlik sellest, et teave on ilmselgelt aegunud, ebatäpne või mittetäielik.

Artikkel 38

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 6 esimene taane)

Lihtinstrumentidega seonduvate teenuste osutamine

Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõike 6 esimeses taandes nimetatata finantsinstrumenti käsitletakse lihtinstrumendina, kui see vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) see ei kuulu direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 18 alapunkti c ega I lisa C jao punktide 4–10 kohaldamisalasse;
- b) on olemas sagedased võimalused instrumendi võõrandamiseks, lunastamiseks või muul moel realiseerimiseks turuosalistele avalikult teadaolevate hindadega, mis on kas turuhinnad või hinnad, mille on kättesaadavaks teinud või valideerinud emitendist sõltumatud hindamissüsteemid;
- c) instrumendiga ei kaasne kliendi jaoks ühtegi tegelikku ega võimalikku rahalist kohustust, mis ületab instrumendi soetamise kulu;
- d) instrumendi omaduste kohta on avalikult kättesaadav piisavalt põhjalik teave, millest keskmine mittekutseline klient tõenäoliselt kergesti aru saab ja mis võimaldab tal teha kõnealuse instrumendiga tehingu sõlmimise kohta põhjendatud otsuse.

Artikkel 39

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõiked 1 ja 7)

Mittekutselise kliendiga sõlmitud leping

Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, kes osutavad uuele mittekutselisele kliendile esmakordselt pärast käesoleva direktiivi jõustumist muud investeerimisteenust kui investeerimisnõustamist, et nad peavad sõlmima kliendiga kirjaliku paberil või muul püsival andmekandjal põhilepingu, milles esitatakse ühingu ja kliendi olulised õigused ja kohustused.

Lepingu poolte õigused ja kohustused võib esitada viidetena muudele dokumentidele või õigusaktidele.

4. JAGU

Klientidele esitatavad aruanded*Artikkel 40*

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 8)

Korralduste täitmisega seonduv aruandekohustus (välja arvatud portfelliavalitsemise korralduste puhul)

1. Liikmesriigid tagavad, et kui investeerimisühingud on täitnud kliendi nimel korralduse (välja arvatud portfelliavalitsemise korralduse), võtavad nad kõnealuse korraldusega seoses järgmised meetmed:

- a) investeerimisühing peab viivitamatult esitama kliendile püsival andmekandjal olulise teabe kõnealuse korralduse täitmise kohta;
- b) mittekutselise kliendi puhul peab investeerimisühing saatma kliendile püsival andmekandjal teatise, milles kinnitatakse korralduse täitmist, niipea kui võimalik, kuid hiljemalt esimesel tööpäeval pärast korralduse täitmist või kui investeerimisühing saab kinnituse kolmandalt isikult, siis hiljemalt esimesel tööpäeval pärast kinnituse saamist kolmandalt isikult.

Punkti b ei kohaldata, kui kinnitus sisaldaks sama teavet, mis kinnitus, mille teine isik viivitamatult mittekutselisele kliendile saatma peab.

Punkte a ja b ei kohaldata, kui klientide nimel täidetud korraldused seonduvad võlakirjadega, millega finantseeritakse nimetatud klientidega sõlmitavaid hüpoteegiga laenulepinguid; sel juhul esitatakse tehinguaruanne samaaegselt hüpoteegiga laenulepingu konsolideeritud tingimustest teavitamisega, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul pärast korralduse täitmist.

2. Lisaks lõikes 1 sätestatud nõuetele nõuavad liikmesriigid investeerimisühingutelt, et nad peavad esitama kliendile nõudmisel teabe tema korralduse staatuse kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et mittekutseliste klientide korralduste puhul, mis seonduvad investeerimisfondi aktsiate või osakutega ja mida täidetakse perioodiliselt, võtavad investeerimisühingud kas lõike 1 punktis b osutatud meetme või esitavad mittekutselisele kliendile vähemalt kord kuue kuu jooksul lõikes 4 loetletud, kõnealuste tehingutega seonduva teabe.

4. Lõike 1 punktis b nimetatud teatis hõlmab järgnevast teabest seda, mis on asjaomasel juhul kohaldatav, järgides vajadusel määruse (EÜ) nr 1287/2006 I lisa tabelit 1:

- a) aruannet esitava ühingu tunnusandmed;
- b) kliendi nimi või muu tähis;
- c) kauplemispäev;

- d) kauplemisaeg;
- e) korralduse liik;
- f) koha tunnusandmed;
- g) instrumendi tunnusandmed;
- h) ostu- või müügiindikaator;
- i) muu korralduse kui ostu- või müügiindikaatori puhul korralduse iseloom;
- j) kogus;
- k) ühikuhind;
- l) kogumaksumus;
- m) tasumisele kuuluvate vahendustasude ja kulude kogusumma ja mittekutselise kliendi nõudmisel nende jaotumine punktidega;
- n) kliendi kohustused seoses tehinguga, sealhulgas maksetähtaeg või üleandmise tähtaeg ning asjakohased konto andmed juhul, kui klienti ei ole kõnealustest andmetest ja kohustustest varem teavitatud;
- o) kui kliendi vastaspool on investeerimisühing ise, mõni isik kontsernis, kuhu investeerimisühing kuulub, või mõni teine investeerimisühingu klient, peab sellest teavitama juhul, kui korraldust ei täidetud anonüümset kauplemist võimaldava kauplemissüsteemi vahendusel.

Kui punkti k kohaldamisel täidetakse korraldus tranšeede kaupa, võib investeerimisühing esitada kliendile teabe kas iga tranšee hinna kohta või keskmise hinna. Keskmise hinna esitamisel esitab investeerimisühing mittekutselisele kliendile nõudmisel teabe iga tranšee hinna kohta.

5. Investeerimisühing võib esitada kliendile lõikes 4 osutatud teabe standardkoode kasutades, kui ta lisab ka kasutatud koodide tähendused.

Artikkel 41

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 8)

Portfelliavalitsemisega seonduv aruandekohustus

1. Liikmesriigid nõuavad klientidele portfelliavalitsemise teenust osutavatel investeerimisühingutelt, et nad peavad igale sellisele kliendile esitama püsival andmekandjal perioodilise aruande kõnealuse kliendi nimel teostatud portfelliavalitsemise toimingute kohta, välja arvatud juhul, kui sellise aruande esitab mõni muu isik.

2. Mittekutseliste klientide puhul hõlmab lõikes 1 nõutav perioodiline aruanne vajadusel järgnevat teavet:

- a) investeerimisühingu nimi;
- b) mittekutselise kliendi konto nimi või muu tähis;
- c) selgitus portfelli koosseisu ja väärtuse kohta, sealhulgas andmed iga hoitava finantsinstrumendi kohta, selle turuväärtus või kui turuväärtus ei ole teada, siis õiglase väärtus, sularahasaldo aruandeperioodi alguses ja lõpus ning portfelli tootlus aruandeperioodil;
- d) aruandeperioodi jooksul makstud tasude ja kantud kulude kogusumma, tuues vähemalt haldustasude kogusumma ja täitmisega seotud kulude kogusumma välja punktthaaval ja lisades vajadusel kinnituse selle kohta, et nõudmisel esitatakse jaotumine üksikasjalikumalt;
- e) aruandeperioodi tootluse võrdlus investeerimisühingu ja kliendi vahel kokkulepitud investeeringu tootluse võrdlusalusega (selle olemasolul);
- f) dividendide, intresside ja kliendi portfelliga seoses aruandeperioodil saadud muude maksete kogusumma;
- g) teave muu korporatiivse tegevuse kohta, millest tulenevad õigused seoses portfellis hoitavate finantsinstrumentidega;
- h) vajadusel artikli 40 lõike 4 punktides c–l osutatud teave iga aruandeperioodil tehtud tehingu kohta, välja arvatud juhul, kui klient soovib tehtud tehingute kohta teavet saada iga tehingu kaupa eraldi; viimasel juhul kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 4.

3. Mittekutseliste klientide puhul esitatakse lõikes 1 osutatud perioodiline aruanne iga kuue kuu tagant, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) kliendi taotlusel tuleb perioodiline aruanne esitada iga kolme kuu tagant;
- b) juhtudel, mil kohaldatakse lõiget 4, tuleb perioodiline aruanne esitada vähemalt iga 12 kuu tagant;
- c) kui investeerimisühingu ja mittekutselise kliendi vahelise portfelli valitsemise teenuse osutamise lepinguga on lubatud finantsvõimendusega portfell, tuleb perioodiline aruanne esitada vähemalt kord kuus.

Investeerimisühingud teavitavad mittekutselisi kliente sellest, et neil on õigus esitada punktis a nimetatud taotlus.

Punktis b sätestatud erandit ei kohaldata aga finantsinstrumentidega tehtavate selliste tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 18 alapunkti c või I lisa C jao üksikõik millist punktidest 4–10.

4. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et juhul, kui klient soovib tehtud tehingute kohta teavet saada iga tehingu kaupa eraldi, peavad nad pärast seda, kui portfelli haldur on tehingu teinud, esitama kliendile viivitamatult püsival andmekandjal olulise teabe tehingu kohta.

Kui asjaomase kliendi näol on tegemist mittekutselise kliendiga, peab investeerimisühing saatma talle tehingu toimumist kinnitava teatise, milles on esitatud artikli 40 lõikes 4 osutatud teave, hiljemalt esimesel tööpäeval pärast tehingu toimumist või kui investeerimisühing saab kinnituse kolmandalt isikult, siis hiljemalt esimesel tööpäeval pärast kinnituse saamist kolmandalt isikult.

Teist lõiku ei kohaldata, kui kinnitus sisaldaks sama teavet, mis kinnitus, mille mõni teine isik viivitamatult mittekutselisele kliendile saatma peab.

Artikkel 42

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 8)

Täiendav aruandekohustus portfelli valitsemise või tingimuslike kohustustega tehingute korral

Liikmesriigid tagavad, et kui investeerimisühingud pakuvad portfelli valitsemise tehinguid mittekutselisele kliendile või haldavad mittekutselise kliendi kontosid, mis sisaldavad katmata avatud positsiooni tingimuslike kohustustega tehingus, peavad nad seda mittekutselist klienti teavitama ka kahjumist, mis ületab ühingu ja kliendi vahel eelnevalt kokkulepitud künnise, hiljemalt selle tööpäeva lõpuks, mil künnis ületati, või kui künnis ületati puhkepäeval, siis sellele järgneva tööpäeva lõpuks.

Artikkel 43

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 8)

Aruanded kliendi finantsinstrumentide või kliendi vahendite kohta

1. Liikmesriigid nõuavad kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid hoidvatelt investeerimisühingutelt, et nad peavad vähemalt kord aastas saatma igale kliendile, kelle finantsinstrumente või vahendeid nad hoiavad, kõnealuste finantsinstrumentide või vahendite kohta püsival andmekandjal aruande, välja arvatud juhul, kui selline aruanne on juba esitatud mõnes perioodilises aruandes.

Esimest lõiku ei kohaldata krediidiasutuse suhtes, kellele on vastavalt direktiivile 2000/12/EÜ antud tegevusluba seoses krediidiasutuses hoitavate hoiustega kõnealuse direktiivi tähenduses.

2. Lõikes 1 nimetatud kliendi varasid käsitlevas aruandes on esitatud järgmine teave:

- a) andmed kliendi kõigi finantsinstrumentide ja vahendite kohta, mida investeerimisühing aruandeperioodi lõpu seisuga hoiab;
- b) mil määral on kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid kasutatud väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes;
- c) mil määral on klient väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutes osalemisest kasu saanud ja milline on kasu saamise alus.

Juhul kui kliendi portfelli kuulub tulu ühelt või enamalt lõpetama tehingult, võib punktis a osutatud teave põhineda kas tehingu kuupäeval või makse kuupäeval, tingimusel et kogu selline teave on aruandes esitatud samadel ühtsetel alustel.

3. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel, kes hoiavad kliendi finantsinstrumente või kliendi vahendeid ja kes osutavad kliendile portfelliavalitsemise teenust, esitada lõikes 1 osutatud aruanne kliendi varade kohta perioodilise aruande raames, mille ta esitab kliendile vastavalt artikli 41 lõikele 1.

5. JAGU

Parimal viisil täitmine

Artikkel 44

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõige 1 ja artikli 19 lõige 1)

Parimal viisil täitmise kriteeriumid

1. Liikmesriigid tagavad, et kliendi korraldusi täites võtavad investeerimisühingud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõikes 1 nimetatud tegurite suhtelise tähtsuse määramisel arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) klienti iseloomustavad andmed, sealhulgas tema liigitus kas mittekutselise või kutselise kliendina;
- b) kliendi korraldust iseloomustavad andmed;
- c) neid finantsinstrumente iseloomustavad andmed, mille suhtes korraldus on esitatud;
- d) neid täitmiskohti iseloomustavad andmed, kuhu korralduse võib suunata.

Käesoleva artikli ja artikli 46 kohaldamisel tähendab "täitmiskoht" reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi, kliendi korralduste ühingusisest täitjat, turutegijat, muud likviidsuse tagajat või üksust, kes täidab kolmandas riigis mõnega eespool nimetatutest sarnaseid ülesandeid.

2. Investeerimisühing täidab direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõikes 1 sätestatud kohustust võtta kõik mõistlikud meetmed, et

saavutada kliendi jaoks parim võimalik tulemus, sel määral, mil ta täidab korraldust või selle konkreetset osa, järgides konkreetseid juhiseid, mille klient on talle korralduse või selle konkreetse osa kohta andnud.

3. Kui investeerimisühing täidab kliendi nimel korraldust, määratletakse parim võimalik tulemus kogumaksumuse järgi, mis koosneb finantsinstrumendi hinnast ja täitmisega seotud kuludest, mille hulka kuuluvad kõik kliendi kantud kulud, mis on korralduse täitmisega otseselt seotud, sealhulgas täitmiskoha teenustasud, kliiringu- ja arveldustasud ning mis tahes muud korralduse täitmisega seotud kolmandatele isikutele makstud tasud.

Parimal viisil täitmise tagamiseks olukorras, kus konkureerivaid täitmiskohti, kus finantsinstrumendi korraldust saaks täita, on mitu, võetakse nende tulemuste hindamisel ja võrdlemisel, mis saavutatakse kliendi jaoks korralduse täitmisel kõigis erinevates ühingu täitmisepoliitikas loetletud ja asjaomase korralduse täitmiseks kõlblikes täitmiskohtades, arvesse ühingu enda vahendustasusid ja kulusid, mis kaasnevad korralduse täitmisega igas kõlblikus täitmiskohas.

4. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud ei struktureeri oma vahendustasusid ega nõua nende tasumist sellisel viisil, mis põhjustaks kauplemiskohtade vahel ebaõiglast diskrimineerimist.

5. Enne 1. novembrit 2008 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande erinevate täitmiskohtade täitmiskvaliteeti käsitleva teabe kättesaadavuse, võrreldavuse ja konsolideerimise kohta.

Artikkel 45

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõige 1)

Portfelliavalitsemise ning korralduste vastuvõtmise ja edastamisega tegelevate investeerimisühingute kohustus tegutseda kooskõlas kliendi parimate huvidega

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad portfelliavalitsemise teenuse osutamisel täitma direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikes 1 sätestatud kohustust tegutseda korralduste teistele üksustele täitmiseks andmisel, mis tuleneb investeerimisühingu otsusest teha finantsinstrumentidega tehing kliendi nimel, kooskõlas kliendi parimate huvidega.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenuse osutamisel täitma direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikes 1 sätestatud kohustust tegutseda kliendi korralduste teistele üksustele täitmiseks edastamisel kooskõlas kliendi parimate huvidega.

3. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud võtavad lõike 1 või 2 täitmiseks lõigetes 4–6 nimetatud meetmed.

4. Investeeringisühingud võtavad kõik mõistlikud meetmed, et saavutada oma klientide jaoks parim võimalik tulemus, võttes arvesse direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõikes 1 osutatud tegureid. Kõnealuste tegurite suhteline tähtsus määratakse direktiivi artikli 44 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide põhjal ja mittekutseliste klientide puhul direktiivi artikli 44 lõikes 3 nimetatud nõude põhjal.

Investeeringisühing täidab oma lõike 1 või 2 kohaseid kohustusi ja temalt ei nõuta käesolevas lõikes nimetatud meetmete võtmist sel määral, mil ta järgib korralduse teisele üksusele täitmiseks andmisel või täitmiseks edastamisel kliendilt saadud konkreetseid juhiseid.

5. Investeeringisühingud kehtestavad ja rakendavad poliitika, mis võimaldab neil lõikes 4 sätestatud kohustust täita. Poliitikas määratletakse iga instrumendi liigi puhul üksused, kellele korraldused täitmiseks antakse või kellele investeeringisühing korraldused täitmiseks edastab. Määratletud üksustel peab olema täitmise kord, mis võimaldab investeeringisühingul korralduste nimetatud üksusele täitmiseks andmisel või täitmiseks edastamisel täita käesoleva artikli kohaseid kohustusi.

Investeeringisühingud esitavad klientidele asjakohase teabe käesoleva lõike kohaselt kehtestatud poliitika kohta.

6. Investeeringisühingud jälgivad regulaarselt lõike 5 kohaselt kehtestatud poliitika ja eelkõige kõnealuses poliitikas määratletud üksuste täitmispoliitika tõhusust ning vajadusel kõrvaldavad mis tahes puudused.

Lisaks sellele vaatavad investeeringisühingud poliitika igal aastal uuesti läbi. Samuti vaadatakse poliitika läbi iga kord, kui leiab aset oluline muutus, mis kahjustab ühingu suutlikkust saavutada oma klientide jaoks parim võimalik tulemus.

7. Käesolevat artiklit ei kohaldata, kui portfelliavalitsemise ja/või korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenust osutav investeeringisühing täidab ka saadud korraldusi või otsuseid kaubelda oma kliendi portfelli nimel. Sel juhul kohaldatakse direktiivi 2004/39/EÜ artiklit 21.

Artikkel 46

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõiked 3 ja 4)

Täitmispoliitika

1. Liikmesriigid tagavad, et investeeringisühingud vaatavad igal aastal läbi direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõike 2 kohaselt kehtestatud täitmispoliitika ja oma korralduste täitmise korra.

Kõnealune läbivaatamine viiakse läbi ka iga kord, kui leiab aset oluline muutus, mis kahjustab ühingu suutlikkust saavutada oma

klientide korralduste täitmisel oma täitmispoliitikaga ettenähtud täitmiskohti kasutades jätkuvalt parimaid võimalikke tulemusi.

2. Investeeringisühingud esitavad mittekutseliste klientidele oma täitmispoliitika kohta piisava ajavaruga enne teenuse osutamist järgnevad andmed:

- a) suhteline tähtsus, mida investeeringisühing vastavalt direktiivi artikli 44 lõikes 1 esitatud kriteeriumidele omistab direktiivi 2004/39/EÜ artikli 21 lõikes 1 viidatud teguritele, või kord, mille kohaselt ühing kõnealuste tegurite suhtelise tähtsuse määrab;
- b) loetelu täitmiskohtadest, millele ühing olulisel määral tugineb, täites oma kohustust võtta kõik mõistlikud meetmed, et saavutada klientide korralduste täitmisel püsivalt parimaid võimalikke tulemusi;
- c) selge ja silmatorkav hoiatus selle kohta, et kliendilt saadud mis tahes konkreetseid juhiseid võivad takistada ühingul kõnealustes juhistes käsitletu suhtes võtmast meetmeid, mille ta oma täitmispoliitika raames on kõnealuste korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse saavutamiseks välja töötanud ja rakendanud.

Kõnealune teave esitatakse püsival andmekandjal või veebilehel (kui seda ei käsitleta püsiva andmekandjana), tingimusel et täidetud on artikli 3 lõikes 2 täpsustatud tingimused.

6. JAGU

Kliendi korralduste käsitlemine

Artikkel 47

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 22 lõige 1 ja artikli 19 lõige 1)

Üldpõhimõtted

1. Liikmesriigid nõuavad investeeringisühingutelt, et nad peavad kliendi korralduste täitmisel täitma järgmisi tingimusi:

- a) tagama, et klientide nimel täidetud korraldused registreeritaks ja jaotataks viivitamatult ja nõuetekohaselt;
- b) täitma muus osas võrreldavaid kliendi korraldusi järjest ja viivitamatult, välja arvatud juhul, kui korralduse iseloom või valitsevad turutingimused teevad selle võimatuks või kui kliendi huvid nõuavad vastupidist;
- c) teavitama mittekutselist klienti mis tahes olulistest raskustest, mis seonduvad korralduste nõuetekohase täitmisega, viivitamatult pärast raskusest teada saamist.

2. Kui investeerimisühing vastutab täidetud korralduse ülevaatamise või selle arveldamise korraldamise eest, peab ta võtma kasutusele kõik mõistlikud abinõud, et tagada kõnealuse täidetud korralduse arveldamise käigus saadud kliendi mis tahes finants-instrumentide või kliendi varade viivitamatu ja korrektne kandmine asjaomase kliendi kontole.

3. Investeerimisühing ei kuritarvita täitmist ootavate kliendi korraldustega seonduvat teavet ja võtab kasutusele kõik mõistlikud abinõud, et vältida kõnealuse teabe kuritarvitamist oma tegeviskute poolt.

Artikkel 48

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 22 lõige 1 ja artikli 19 lõige 1)

Korralduste koondamine ja jaotamine

1. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel täita kliendi korraldust või oma arvel tehtavat tehingut koondatuna teise kliendi korraldusega üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) peab olema ebatõenäoline, et korralduste ja tehingute koondamine on mis tahes sellise kliendi jaoks, kelle korraldus koondatakse, kokkuvõttes kahjulik;
- b) igale kliendile, kelle korraldus koondatakse, peab olema avalikustatud, et koondamise mõju võib konkreetse korralduse puhul talle kahjulik olla;
- c) peab olema koostatud ja tulemuslikult rakendatud korralduste jaotamise poliitika, millega nähakse piisavalt täpselt ette koondatud korralduste ja tehingute õiglane jaotamine, sealhulgas see, kuidas korralduste kogus ja hind määrab jaotamise ja osalise täitmise käsitlemise.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui investeerimisühing koondab korralduse ühe või enama teise kliendi korraldusega ja koondatud korraldus täidetakse osaliselt, siis jaotab ta sellega seonduvad tehingud vastavalt oma korralduste jaotamise poliitikale.

Artikkel 49

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 22 lõige 1 ja artikli 19 lõige 1)

Tehingute koondamine ja jaotamine oma arvel

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, mis on koondanud tehinguid oma arvel ühe või enama kliendi korraldusega, ei jaota sellega seonduvaid tehinguid kliendile kahjulikul viisil.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühing koondab kliendi korralduse oma arvel tehtava tehinguga ja koondatud korraldus täidetakse osaliselt, jaotab ta sellega seonduvad tehingud esmajärjekorras kliendile ja alles seejärel ühingule.

Kui ühing suudab aga mõistlikel alustel tõendada, et ilma koondamiseta ei oleks ta saanud tehingut nii soodsatel tingimustel või üldse teha, võib ta oma arvel tehtava tehingu jaotada proportsionaalselt vastavalt artikli 48 lõike 1 punktis c osutatud korralduste jaotamise poliitikale.

3. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt osana artikli 48 lõike 1 punktis c osutatud korralduste jaotamise poliitikast, et nad peavad kehtestama menetlused, mille eesmärk on vältida kliendi korraldustega koondatult oma arvel tehtud tehingute kliendile kahjulikul viisil ümberjaotamist.

7. JAGU

Kõlblikud vastaspool

Artikkel 50

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 24 lõige 3)

Kõlblikud vastaspool

1. Liikmesriigid võivad tunnustada ettevõtjat kõlbliku vastaspoolena, kui ta on liigitatav sellise kategooria kliendiks, keda tuleb käsitleda kutselise kliendina vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jao punktidele 1–3, välja arvatud kategooriad, millele on selgesõnaliselt osutatud kõnealuse direktiivi artikli 24 lõikes 2.

Nõudmisel võivad liikmesriigid tunnustada kõlblike vastaspool-tena ka ettevõtjaid, kes on liigitatavad sellise kategooria kliendiks, keda tuleb käsitleda kutselise kliendina vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ II lisa II jaole. Sel juhul tunnustatakse asjaomast ettevõtjat aga kõlbliku vastaspoolena vaid nende teenuste või tehingute puhul, mille korral teda saab käsitleda kutselise kliendina.

2. Kui kõlblik vastaspool taotleb direktiivi 2004/39/EÜ artikli 24 lõike 2 teise lõigu kohaselt enda kohtlemist kliendina, kelle ärisidemete suhtes investeerimisühinguga kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikleid 19, 21 ja 22, kuid kes ei taotle selgesõnaliselt enda kohtlemist mittekutselise kliendina, ja investeerimisühing nõustub selle taotlusega, kohtleb ühing asjaomast kõlblikku vastaspooli kutselise kliendina.

Kui kõnealune kõlblik vastaspool aga taotleb selgesõnaliselt enda kohtlemist mittekutselise kliendina, kohaldatakse mittekutselise kliendina kohtlemise taotlemist reguleerivaid direktiivi 2004/39/EÜ II lisa I jao teist, kolmandat ja neljandat lõiku.

8. JAGU

Registripidamine

Artikkel 51

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 13 lõige 6)

Andmete säilitamine

1. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingutelt, et nad peavad säilitama kõiki direktiivi 2004/39/EÜ ja selle rakendusmeetmete kohaselt nõutavaid andmeid vähemalt viieaastase perioodi vältel.

Lisaks sellele säilitatakse dokumente, milles sätestatakse teenuste osutamise lepingu kohased investeerimisühingu ja kliendi õigused ja kohustused või tingimused, mille alusel ühing kliendile teenust osutab, vähemalt niikaua, kuni suhe kliendiga ei ole lõppenud.

Samas võivad pädevad asutused erandlikel asjaoludel nõuda investeerimisühingutelt, et nad peavad teatavaid kõnealuseid dokumente või neid kõiki säilitama sellise pikema perioodi vältel, nagu on instrumendi või tehingu iseloomu puhul õigustatud, kui see on vajalik selleks, et pädeval asutusel oleks võimalik teostada direktiivi 2004/39/EÜ kohast järelevalve ülesannet.

Liikmesriigid või pädevad asutused võivad nõuda investeerimisühingult, et pärast investeerimisühingule antud tegevusloa lõppemist peab ta säilitama andmeid kuni esimeses lõigus nõutud viieaastase perioodi lõpuni.

2. Andmeid säilitatakse andmekandjal, mis võimaldab teabe säilitamist selliselt, et see on pädevale asutusele hilisemaks kasutamiseks kättesaadav, ning sellises vormis ja sellisel viisil, et täidetud oleksid järgmised tingimused:

- a) pädeval asutusel peab olema võimalik neile kergesti ligi pääseda ja taastada iga tehingu menetlemise kõik võtmeetapid;
- b) peab olema võimalik kergesti kindlaks teha mis tahes parandused või muud muudatused ja andmete sisu enne selliseid parandusi või muudatusi;
- c) andmetega ei tohi olla võimalik muul moel manipuleerida ega neid muuta.

3. Iga liikmesriigi pädev asutus koostab nimekirja minimaalsest andmetest, mille säilitamist investeerimisühingutelt direktiivi 2004/39/EÜ ja selle rakendusmeetmete kohaselt nõutakse, ja haldab seda.

4. Direktiivi 2004/39/EÜ ja käesoleva direktiivi kohane registripidamise kohustus ei piira liikmesriikide õigust kehtestada

investeerimisühingutele kohustused, mis seonduvad kliendi korraldustega seotud telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamisega.

5. Komisjon esitab enne 31. detsembrit 2009 Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komiteega peetud arutelusid silmas pidades Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas lõike 4 sätted on jätkuvalt asjakohased.

9. JAGU

Direktiivis 2004/39/EÜ määratletud mõisted

Artikkel 52

(Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkt 4)

Investeerimisnõustamine

Direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis 4 esitatud "investeerimisnõustamise" määratluse kohaldamisel tähendab isiklik soovitus soovitus, mis antakse isikule, kes tegutseb investori või potentsiaalse investori või neist ükskõik kumma esindaja õigustes.

Soovitus tuleb esitada kõnealusele isikule sobivana või peab põhinema kõnealuse isiku asjaolude kaalumisel ning see peab kujutama endast soovitus üheks kahest järgnevast toimingust:

- a) osta, müüa, märkida, vahetada, lunastada või hoida konkreetset finantsinstrumenti või seda tagada;
- b) kasutada või mitte kasutada konkreetsest finantsinstrumendist tulenevaid õigusi finantsinstrumendi ostmiseks, müümiseks, märkimiseks, vahetamiseks või lunastamiseks.

Soovitus ei käsitleta isikliku soovitusena, kui see antakse välja üksnes teabejaotuskanalite kaudu või on suunatud avalikkusele.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 53

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 31. jaanuariks 2007. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamatult komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 1. novembrist 2007.

3. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 55

Adressaadid

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste riigi õigusnormide teksti.

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Artikkel 54

Brüssel, 10. august 2006

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Charlie McCREEVY
